ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an.....	8$00	Un an.....	10$00
Six mois...	5 00	Six mois...	6 00

Annonces Légales
0$50 la ligne de 6 points sur justification de 3 cicéros quelle que soit la page.

Annonces Commerciales
On traite à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

NĂM THỨ HAI SỐ 176
Ngày thứ tư
6 Août 1924

Chủ-bút: LÊ-SUM

Tổng-lý kiêm Chủ-Bút
NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Le Courrier Indochinois
東法時報

MỖI TUẦN XUẤT BẢN 3 LẦN NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

BÁO QUÁN
71, đường Mac-Mahon, 71
SAIGON

Dây thép nói (Téléphone)
Số 271.

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm....	8$00	Một năm...	10$00
Nửa năm...	5 00	Sáu tháng..	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ đề gởi cho
M. NGUYỄN-KIM-ĐÍNH

Báo báo về việc buôn bán hay là việc tòa thương nghị trước

DÉPOT LÉGAL INDOCHINE N° 2655

GIA-ĐÌNH TIỂU-THUYẾT

TÌNH MỘNG

(Tiếp theo)

Tôi thường thấy, mà cô lẻ anh cũng dư biết, thiếu gì người làm những đều hung ác, dùng những chước nhuốc-nhơ mới trở nên giàu sang, mà hễ giàu sang rồi thì thiên-hạ đã quên tội hung ác hoặc thói nhuốc-nhơ của họ hết, mà lại còn theo lạy dạ bợ đỡ họ nữa. Đời nầy khốn nạn lắm! Tôi đã ghét tôi không muốn nói đến, tại anh hỏi dồn-lân làm cho nhớ tới tôi càng thêm giận.

— Tại sao mà anh nói hơi nghe chán đời dữ vậy anh?

— Phải, tôi chán đời lắm.

Kỷ-Tâm nói mấy lời rồi lại day mặt ra ngoài đường. Tế-Thế ngó thấy anh ta có sắc giận nên chúm-chím cười mà hỏi rằng:

— Thế khi anh cực khổ lắm hay sao mà anh giận đời như vậy?

— Không. Tôi bây giờ thong thả lắm chớ. Tôi làm việc Trạng-sư ăn lương mỗi tháng 30 đồng. Tôi ở đậu ăn cơm quán nhà người ta trên Cầu-cống mỗi tháng hết 15 đồng, còn 15 đồng tôi xài chơi, có thiếu thốn chi.

— Vậy mà sao anh còn giận đời?

Anh muốn biết việc của tôi, vậy để tôi tỏ thiệt cho anh nghe chơi. Hồi nhỏ tôi sung-sướng ít có đứa nào dám bì kịp. Cha mẹ tôi giàu có, nhà ngói có 3 tòa, ruộng có hơn một muôn công. Cha mẹ tôi sanh có một mình tôi, mà huê lợi mỗi năm góp đến 50 ngàn giạ lúa, bởi vậy tôi muốn tiền bạc bao nhiêu cũng được hết. Lúc tôi đi học trên Saigon trong rương tôi thường có năm bảy chục hoặc một trăm đồng bạc luôn luôn.

— Phải, tôi nhớ; bọn học-trò hồi đó có một mình anh xài phí rộng rãi hơn hết. Anh mặc quần hàng áo lụa luôn luôn, mà anh đi giày cũng mắc tiền hơn hết nữa.

— Hồi đó tôi sung-sướng lắm, bởi vậy tôi đi học không lo chi hết, chỉ lo học cho giỏi đặng khỏi thua chúng bạn mà thôi. Mà tôi học cũng không phải cầu làm thầy làm bà gì, chỉ muốn học đặng mở rộng trí khôn, hầu ngày sau cai quản sự nghiệp của cha, cho khỏi mang tiếng nhà giàu u-mê. Tôi đi học đã sung-sướng, mà bãi trường về nhà lại còn vui-vẻ hơn nữa. Anh nghĩ thử coi mình là con ông Cả giàu lớn hơn hết trong tổng, ai mà không kiên mình. Tôi đi chơi tới đâu họ niềm nở tới đó, tả điền già trẻ gì hễ tôi kêu thì dạ hết thảy. Không phải tôi có ý khoe với anh, chớ thiệt tôi không phải như họ, ỷ thế mà hiếp đáp người ta; tôi gặp người già cả thì tôi kính họ luôn luôn, tôi thấy ai nghèo nàn thì tôi cho tiền bạc, bởi vậy trong làng họ kiên tôi mà họ lại yêu tôi lắm. Lúc tôi được 16, 17 tuổi thì nhà giàu ai có con gái cũng đều muốn gả cho tôi. Ông thân tôi có một người anh em bạn tên là Thái-sanh-Tài làm Phó-tổng cựu, nhà giàu góp cũng được lối 20 ngàn giạ. Ông muốn làm sui với ông thân tôi, mà tôi không chịu, tôi xin để tôi học xong rồi tôi sẽ cưới vợ. Bữa nọ bãi trường tôi về, đi dưới tàu tôi gặp bà Phó-tổng Tài với con gái bà là cô sáu Nhiều đi Saigon về. Ông thân tôi muốn đi nói cô nọ cho tôi, mà tình cờ tôi gặp cô như vầy thì tôi có ý mừng thầm, bởi vì có dịp nầy tôi mới dọ tánh nết cô được. Tôi bước lại chào hỏi bà Phó-tổng thì bà mừng rỡ hỏi thăm lăn-xăn, còn cô sáu Nhiều thấy tôi coi bộ cũng vui nên không bợ-ngợ chi hết. Đến 11 giờ trưa, tàu ở Mỹ-Tho lên tới Cái-bè, cô Nhiều dọn bánh thịt ra rồi bà Phó-tổng mời tôi ăn. Bà ép quá nên tôi phải ngồi lại mà ăn với bà và cô sáu Nhiều.

Kỷ-Tâm nói tới đó thì đèn khí bực cháy sáng lòa. Anh ta hớp một hớp rượu thâm dọng rồi nói tiếp rằng: «Chẳng giấu chi anh, cô sáu Nhiều thiệt là đẹp. Cô văn nói nhỏ-nhoi, đi đứng đằm-thắm, da trắng tóc dài, môi son, mày liễu, tay chơn điệu nhiễu, hình vóc thanh-tao, bởi vậy tôi đã không chịu cưới vợ rấp, mà thấy cô tôi động tình, nên tôi ngồi dưới tàu cứ suy nghĩ hoài, tính về chuyến đó thưa với cha mẹ đi nói cô, rồi đợi hễ ra trường thì cưới liền. Tháng đó nhằm tháng nước đổ, mà rủi lại gặp chiếc tàu chạy dở, nên mới tới kinh Lấp-Vò thì trời đã tối mò. Tôi biểu dưới tàu nấu cơm dọn cho tôi với bà Phó-tổng và cô sáu Nhiều ăn. Tàu qua khỏi Long-xuyên thì đã gần 10 giờ tối rồi. Bà Phó-tổng đi đường bị nắng gió bà mệt nên bà nằm ngủ khò. Tôi thừa dịp ấy mới nói chuyện với cô nọ, ban đầu còn nói chuyện giỡn dài, lần lần tôi mới tỏ thiệt tình ý của tôi, rồi tôi hỏi cô rằng cha mẹ hai bên đã tính làm sui với nhau như vậy, mà cô có vừa lòng hay chăng. Cô mắc cỡ nên day mặc khuất bóng đèn, song cô trả lời nhỏ nhỏ rằng: « Nếu thầy chẳng chê em là đứa quê hèn, thầy quyết giao duyên kết tóc với em, thì em đâu dám phụ lòng thầy, vì dầu may rủi thế nào em cũng nguyện đồng sanh đồng tử». Tôi nghe mấy lời ấy tôi cảm xúc trong lòng vô cùng, đến bây giờ nhắc lại mà cái dọng của cô nói cũng còn như nghe vẫn-vẫn bên tai».

Kỷ-Tâm châu mày thở ra rồi nói rằng: « Lòng đờn-bà dời đổi, không biết sao mà dò được. Tôi nghe lời cô nói hữu tình như vậy tôi cảm lắm, nên kỷ bãi trường ấy tôi mới nói với ông thân tôi đi lễ hỏi, rồi đợi chừng nào tôi học xong rồi sẽ cưới. Lúc ấy tôi còn phải học tới 2 năm nữa mới thi lấy bằng tốt-nghiệp. Hễ bãi trường tôi về qua thăm thì ông gia bà gia tôi niềm-nở, rồi lúc tựu trường thì cho mỗi lần một trăm đồng bạc; cô sáu Nhiều lại thêu khăn, may áo, rồi biểu em đem cho tôi nữa.

(Sau sẽ tiếp theo)

HƯƠNG TRUYỀN

Quan Toàn-quyền đã tới Saigon

Quan Toàn-quyền Merlin đã tới Saigon hôm ngày 2 Août hồi 7 giờ rưỡi tối, đi bằng xe-hơi. Ngài tính ở lại Saigon đến 15 Septembre 1924.

Quan ba hầu Bernard đã ra khỏi nhà thương

Quan ba Bernad là quan hầu của quan Toàn-quyền, lúc quan Toàn-quyền qua viếng tỉnh Quảng-đông và bị liện trái bom thì quan ba Bernard có bị một vết rất nặng nên đã vào nhà thương mà lo bó rịt thuốc men, và đã ra hôm 30 Juillet 1924 nầy. Vết thương đã gần thiệt lành, sự cử động coi mỏi khá lắm và có lẽ nhờ sự tập luyện hằng ngày và dùng sức điện khí sưởi trị thì sẽ mạnh mẽ như xưa.

Ông Sarraut trở qua Đông-Pháp

Bổn-báo đã có truyền tin rằng Tòa Nội-các Poincaré, trước khi thối vị đã có ký một đạo chỉ-dụ giao trách nhậm Toàn-quyền Đông-Pháp cho quan cựu Toàn-quyền Sarraut. Nay báo *Annales Coloniales* đã đính quyết cái tin ấy, nói rằng cách ít tuần trước đây ông Sarraut có dịp viếng ông Herriot, thì ông Herriot có tỏ cáo với ông Sarraut rằng ngài vẫn kính phục cái sở định của quí ông Poincaré và Fabry và bứa chắc với ông Sarraut rằng nay mai ông có thể sang Đông-Pháp.

Vậy thì việc ông Sarraut trúng nhậm Đông-Pháp Tổng-thống chẳng còn mơ hồ chi nữa.

Vụ đình-công tại Canton

Vụ đình-công tại Quảng-đông mà bổn-báo đã thuật hồm rày cho đến ngày thứ 10 và thứ 11 cũng vẫn không có dời đổi chút nào. Sự suy tính của hai bên không có kết quả đặng điều gì hay hết. Việc thâu dụng lại những lính cảnh-sát Trung-huê ở phần đất nhượng địa tỉnh chưa ổn thỏa. Bọn đình-công nhờ có các hội công thợ chủ chốt nên không sửa đổi cử-chỉ chút nào hết. Quyết định cho Ăng-lê phải dùng các lính cảnh-sát Trung-huê lại.

Các người Trung-huê có gởi bạc trong các ngân-hàng ngoại-quốc tại nhượng địa Shameen, có các hội đình-công cho giấy thông hành đặng vào nhượng địa Shameen mà rút bạc ra thì không thể nào vào nhượng địa Shameen đặng, vì các quan Langsa không cho vào.

Vụ đình-công đã tràng lang đến Hongkông

Cái Hội chánh của dân-thợ là hội đã khởi xướng cuộc đình-công có tiếp đặng tờ của hội dân thợ Hồngkông xin nhập vào bản-hội đình-công Quảng-đông.

Bản-hội đình-công đã khuyến-dụ xin đình-công đặng bọn dân phu ở các hàng lãnh-soát cất hàng lên và đem hàng xuống các tàu ngoại-quốc. Ngày 30 Juillet 1924 các báo có truyền tin rằng các ghe chài lảnh sang hàng-hóa ở dưới tàu cùng hành-khách và đem hành-khách và hàng-hóa xuống tàu ở các tàu đò chạy ngày và chạy đêm từ Quảng-đông xuống Hồngkông cũng đều đình-công ráo và lại tuyên ngôn rằng chừng nào bọn đình-công ở Shameen đặng toại ký sở nguyện thì họ mới chịu làm lại.

Cuộc nhóm Đại-hội của bọn đình công hôm ngày 29 Juillet 1924 rồi nhứt định không nhận cái tờ đã gởi cho họ mà xin sửa yên, vì trong tờ thiếu khoản nói về lính cảnh-sát Trung huê tại Shameen. Lại nghe nói cái thơ trả lời không chịu, có khoản nói như vầy: không đặng đuổi những lính cảnh-sát Trung-huê, mà tự tình ai muốn thôi đặng phép thôi. Mà nếu như thôi thì đặng lãnh 2 tháng lương và những lính cảnh-sát nầy đặng đem về dùng tại Quảng-đông.

Rốt cuộc việc suy tính hai bên cũng không có kết quả gì hay.

∴

Việc dân thợ đình-công mới đây có tin cho hay rằng tình cảnh không có dời đổi chút nào. Quan Hồng-Mao tại nhượng địa Shameen, về vụ cho lính cảnh-sát người Trung-hoa đóng trong phần đất Shameen trở lại làm, trước nhứt định sao nay cũng giữ y vậy, không vì tình cảnh rất rối mà sửa đổi.

Lại cũng có tiếng phong văn rằng: tiền-bạc của bọn đình-công đã quyên được đó, có thể tiêu xài trong ba tháng nữa. Đã vậy mà các bạn hát lại tổ chức nhiều đám hát để lấy tiền cho bọn đình-công đặng tiêu-dùng.

Mấy người tài chủ gởi bạc ở các nhà băng ngoại-quốc tại nhượng địa Shameen, không thể gì rút bạc của mình ra đặng, chẳng phải là Quản-lý các nhà băng ấy không cho, song tại không có người làm việc, vì phần nhiều là người Trung-hoa đều cũng theo bọn đình-công mà không làm việc, nhứt là mấy người compradores (mãi chính).

Hôm ngày 2 Août 1924 rồi đây, nghe nói các quan sở tại không giờ phút nào không để ý sửa yên, còn ngoài dân tình lấy làm trông mong sao cho việc đình-công mau đặng tính ổn thoả.

Về vụ Huê-kỳ trục xuất người Nhựt

Có tin ở Tokio nói rằng quan Lãnh-sự Nhựt ở tại Washington đã trở về tới Tokio đặng nghị luận với Chánh-phủ mình về luật xô đuổi người Nhựt ở Huê-kỳ.

VĂN NỮ GIỚI

NỮ' DUNG

Thường người ta bề trong có thế nào thì bày ra bề ngoài cũng thế. Dung là cái biểu-hiệu của tinh-thần phát hiện, muốn biết phẩm-cách người nào cao hay thấp, tình ý người nào tà hay chánh, tâm-địa người nào trong hay đục, bổn-tính người nào dâm hay trinh, mình có thể xem qua cái dung người ấy mà đoán đặng.

Nữ-dung thế nào? — Xương mai mình hạt, mặt phấn môi son, có phải là nữ-dung không? Mày liễu lưng ong, da tuyết tóc mây, có phải là nữ-dung không? Ấy là sắc đẹp chớ không phải là nữ-dung. Văn-chương nết đất, pha nghề thi họa, thông minh tánh trời, đã lối ca ngâm, có phải là nữ-dung không? Ấy là nữ-tài, chớ không phải nữ-dung. Nữ-dung là diện-mạo đoan-trang, nói năng chừng-chạc, ăn-mặc không xa-hoa mà sạch sẽ, cư-xử không kiêu thái mà nghiêm-nghị, gặp việc đáng nói cũng nói, gặp việc đáng cười cũng cười, cốt nhứt khi nào cũng ngụ một cái vẻ thanh-tao và sắc mặt thường tỏ ra vui vẻ.

Dung đối với bọn nữ-lưu thật là một đều quan-hệ thứ nhứt, không những nó làm cho chị em mình thêm phẩm giá, nó lại là một cái khí-giới vô hình để giữ mình; vì nhờ nó mà kẻ quí người trọng, vì nhờ nó mà bọn đàn ông, dầu hạng vô-học-thức cũng vậy, không dám lả-lơi, hoặc làm đều vô-lễ đến mình. Làm người chẳng hiểu «dung» là cái gì, đi thì ra bộ uốn khúc, nói thì sửa dọng đồng-đưa, ngồi thì tỏ ý hữu-tình, làm thì tỏ cách lanh-chanh, tưởng thế là «dung» đó. Không biết «dung» là cái «dạng» cái «sắc» từ trong phát lộ ra, khi nói, khi ăn, khi đi, khi đứng, một cử, một động, một nghỉ, một làm, đều có cái «dung» cả.

Đàn-bà nước mình, trăm người hết chín mươi chín người chẳng có nữ-dung. Thật vậy, hằng ngày em qua lại với chị em, nào đã thấy chị nào vừa chơn-chánh, vừa điệu-đàng, bao giờ. Vẫn biết nữ-dung chưa chắc phải là một sự tối quan-hệ, song cũng là một cái khuyết điểm của ta. Đã là khuyết-điểm, thì cái nào cũng như cái nào, không biết thì thôi, chớ biết cũng nên khuyên bảo đổi sửa cho nhau.

Em xét kỹ dung có hai lối; dung tự-nhiên, dung ở nơi người trao đổi.

Dung tự-nhiên là cái dung của trời phú cho, cái dung ấy vì như một bức tranh sơn-thủy của tay thợ trời, không gì tốt đẹp, không gì tinh-thần bằng; dung ở nơi người trao đổi là cái dung bởi giáo-dục mà nên, cái dung ấy vì như một bức tranh sơn thủy của thợ đời thanh, cũng tốt đẹp, cũng tinh-thần vậy. Làm đàn-bà con gái mà không có dung, thì dầu có cái vẻ kiều-mị nghiên nước nghiên thành như em gái Lý-diên-Viên nhà Hán, dầu có tài mần thiệp cầm bút nên văn như cô Nguyễn-thị-Điểm nước mình, cũng chẳng ra chi. Em xin cô lời khuyên chị em, đừng cho cái dung là đều nhỏ mọn, phải mau để ý trau dồi lại. Người nào khuyết nữ-dung thì tập lần đi, người nào nữ-dung sẵn có, thì cũng phải trau dồi hằng ngày. Sách tàu có câu rằng: Tập quen thành tự-nhiên, (tập quán thành tự-nhiên) sách tây có câu rằng: sự tập quen là cái tánh tự-nhiên thứ-hai, (L'habitude est une seconde nature), coi đó thì ở đời không có việc chi là khó, ta biết qui nữ-dung, tu-tập thì lo gì không một ngày kia nữ-dung ta không đặng hoàn-toàn.

Ta sanh vào buổi nầy là buổi giao thời, chịu cái văn-hóa Tây-Âu, đàn-bà lắm khi được trực-tiếp với xã-hội. Nữ-dung tuy rằng đã có tự ngày xưa, song đàn-bà chẳng ra khỏi khuê-môn, ảnh-hưởng chỉ ở trong một gia-đình mà thôi, chớ ngày nay chị em mình đặng giao tiếp với xã-hội, ảnh-hưởng kịp đến xã-hội, thì nữ-dung quan-hệ biết là bao. Nữ-dung đã quan-hệ, thì chị em cũng phải chăm lo sửa đổi, sao cho khi giao-thiệp, người trông thấy dung mình mà khởi bụng kính-mến yêu trọng mình.

Cái dung, trang-điểm là cái lốt của con người dầu có hay không, chỗ đó em không ngăn chị em, không bài xích chị em, song xin chị em phải giữ lấy cái dung chơn-chánh. Cái dung chơn-chánh là gốc, còn cái dung trang-điểm, chẳng qua là cái vẻ phụ thêm mà thôi. Chị em phải biết bên nào trọng bên nào khinh, cái nào nên sau, cái nào nên trước, đừng để cho bọn đàn-ông người bình luận đến nữ-dung ngày nay, mà cất lên hai tiếng «than ôi»!

Ng.-Thị Ngọc-Môn.

KIM-VÂN-KIỀU TÂN GIẢI

(Tiếp theo)

633· Tình sâu mong trả nghĩa dày,
Hoa kia đã chắp cây nầy cho chưa?

634· Mối tình dòi đoạn vò tơ,
Giấc hương-quan (1) luống những mơ canh dài.

635· Song sa vò-vò phương trời,
Nay hoàn hôn đã lại mai hôn-hoàn.

636· Lần-lần thỏ bạc ác vàng,
Xót người trong hội đoạn-tràng dòi cơn!

637· Đã cho lấy kiếp hồng-nhan,
Làm cho, cho hại cho tàn, cho cân!

638· Đã đày vào kiếp phong-trần,
Sao cho sĩ nhục một lần mới thôi.

639· Khách du bỗng có một người,
Kỷ-Tâm họ Thúc, vốn nòi thơ-hương (2).

640· Vốn người huyện Tích-châu (3)
Thường,
Theo nghiêm thân mở ngôi hàng Lâm-tri.

633· *Kiều nhớ đến tình sâu nghĩa nặng của Kim-Trọng, song chẳng biết ngày nay em mình đã kết duyên xe chỉ với Kim-Trọng hay chưa?*

634· *Kiều nỗi nhớ cha-mẹ, nỗi nhớ Kim-Trọng, mối sầu vấn-vít, tơ mối tơ vò. Nên mỗi đêm giấc ngủ đầu mơ-màng về chốn cố-hương.*

635· *Sự buồn rầu thương nhớ của Kiều chẳng phải một ngày một buổi mà thôi: Kiều ở trong nhà ngó ra phương trời vọi-vọi, hết buổi chiều nầy, đến buổi chiều nọ, ngày lụng tháng qua.*

636· *Kiều luôn chịu với ngày lụng tháng qua như vậy, sáng rồi tới tối, não-nề trong cuộc trăng-hoa rất đau-đớn cho Kiều đến đổi!*

637· *Nghĩ tay Tạo-hóa rất nên độc-ác, đã cho ai lấy chữ hồng-nhan rồi thì đày đọa cho tàn cho hại, cân cho bằng công-ơn Tạo-hóa đúc nắn sanh-thành đó, mới chịu buông tha.*

638· *Còn ả nào mà Tạo-hóa đã đày vào kiếp phong-trần thì cũng làm cho sĩ-nhục một lần cho đáo-để mới thôi.*

639· *Đoạn nầy nói đến một người khách họ Thúc tên Kỷ-Tâm, người nầy là một người con nhà học hành.*

640· *Quê-quán người ở tại huyện Tích-giang, châu Thường-châu, theo lịnh nghiêm-thân người qua lập một cửa hàng buôn-bán nơi đất Lâm-tri.*

1· *Giấc hương-quan* là chiêm bao thấy về xứ-sở.
2· *Thơ-hương* là nhà học-hành.
3· *Huyện-Tích* là huyện *Tích-giang*, châu *Thường* là châu *Thường-châu*.

(Sau sẽ tiếp theo).
LÊ-KHÁNH-SUM.

Trung-hoa cách-mạng

(Tiếp theo)

« Vậy nay đình ngày 20 tháng 3 lúc « 1 giờ 25 phút đem tên Tống-giáo-« Nhơn, chiếu đạo-biệt-pháp-đình án « làm tử-tội, theo lời quan-Đại-lý « Pháp-quan là Diệp-hi-hoàn-quân « cùng Bồi-thẩm-viên bọn Tương-« Thánh-Độ chín người đồng ý về lần « khai-thẩm thứ nhứt ngày 9 tháng « 3. Tội lỗi của Tống-giáo-Nhơn thế « nào thì sẽ tuyên-bố đăng lên các báo, « để làm sự răng-he cho bọn đồng đảng « với Tống-giáo-Nhơn như bọn Tôn, « Viên đã kể ở trên đó thấy vậy tự « mình mà ăn năng chừa sợ, vất cả « tư-kiến, cùng ra lo toan việc nước « việc dân, thì pháp-đình cũng rộng « tha cho việc kỳ vãn. Bọn bây phải « mau mau cảnh-tỉnh, noi theo. Nay dụ.

Lời thông-điển ấy truyền đến đất Hộ, người người càng thêm nghi nghị. Kế đó, bộ Giao-thông-đảng Quốc-dân có tiếp nhiều phong thơ nặt danh, lời đặt để hoan-đảng quáy quá, thật buồn cười, trong đó chỉ có một phong thơ còn có chút đính sướt thông, vậy xin lục ra sau nầy:

« Kính cùng chư quân-tử đảng Quốc-« dân. Từ Nội-các nghiêm-đồ, hình thế « đang bày, hết chỗ khốn cùng.

« Vả chăng thế-nhơn sở-dĩ mà đành « lòng theo đảng bày là bởi thằng Thừa-« Tôn (chỉ Tôn-Văn) với thằng Đạo-« Châu (chỉ Huỳnh-Hưng), chớ chẳng « phải một mình chi thằng Liêm (chỉ « Tống-giáo-Nhơn), song nếu chẳng « trước giết thằng Liêm, e không lấy gì « răng ho chúng, vậy nên ta sai kỵ-sĩ « hại nó, đặng các ngươi thấy vậy có « lòng hối quá, tỉnh lại đổi đi, được « như thế cũng đủ thỏa cho ta rồi. « Nếu bây cứ vững giữ ý chánh-đảng « nội-các, mà quay xướng lời bình-luận « chánh-trị, thì khói thuốc hơi đạn-đi « tràng khắp chốn, thủy lục sông biển, « chôn cả các ngươi; dầu các ngươi « chẳng sợ cái chết, song cũng phải « nghĩ cái chết sao cho có giá-trị. Đã « gọi là tài, phải có vĩ nghiệp, thân « nầy lưu lại, thọ lập có ngày. Xưa « ông Quảng-đi-Ngô không hề tiết nhỏ, « sao các ngươi không bắt chước. Hiền « đều vọng-thuyết nghị-viên, còn trở « ra ở các ngươi, thì Nam-phương « chẳng thiếu quân dân, các ngươi đừng « oán trách.

VIÊN-HOÀNH.

(Sau sẽ tiếp theo).

Công văn lược lục

TỪ CHỨC

Cô mụ thiệt thọ hạng năm Ng.-thị-Đông, trước được đổ tại ngoại, nay cô đơn cô xin, nên đã được từ chức.

THIÊN BỔ

Thầy Đội-v-Tí, Thơ-ký hạng năm, trước đã được đổ tại ngoại, nay trở vô ngạch cũ và bổ đi tùng quyền quan Chủ-tỉnh Rạchgiá.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

Đông-Pháp thời-sự

GIÁ BẠC

Kho Nhà-nước.	9 f. 90
Ngân-hàng Đông-pháp. .	9 70
Ngân-hàng Hồngkong-Shanghai. .	9 70
Ngân hàng Chartered. . .	9 70
Sté de Gérance de la Banque Industrielle de Chine. . .	9 50

GIA LỨA

Lúa chở đến nhà-máy Cholon (mất bao) mỗi tạ 100 kilos.

Vinhlong. . .	0 $ 45	tới	6 $ 55
Gocông. . . .	6 70	»	6 80
Baixàu. . . .	6 80	»	6 90
Bacliêu. . . .	6 90	»	7 00
Giá thường hạng trung. . .	6 71	»	6 81

GIẾT NGƯỜI LẤY CỦA

Thiện ác đáo đầu

Hôm nay ông Cò Campana sở mật-thám Chợlớn lo tra xét rất sốt sắng nên tìm đã ra tên khách mua đồ đạt trong nhà bà Nguyễn-thị-Rót. Ấy là tên Trần-Dương, 42 tuổi, giúp việc tiệm An-hiệp-Long, ở đường Minh-hương, số 3, trong Chợlớn.

Tên khách nầy cũng chịu thiệt rằng mình có mua các món đồ của tên Giỏi bán.

Xét bắt thêm được một người nữa tên Phạm-trí-Huệ, 25 tuổi, làm thợ-bạc ở làng Tân-bửu, vì người ta điểm chỉ nói cậu nầy là chủ chứa đồ gian. Còn một tên xúi dục tên Giỏi giết người lấy của, thì còn đang tập nã.

Đây tôi xin thuật chuyện tên Giỏi cho khán quan tường tắc.

Lúc bắt được nó rồi, đến trước mặt ông Cò Campana, tên Giỏi không chối một lời, không dối một tiếng, mà lại còn tỏ dấu cho cò bót biết rằng nó muốn tự vận mà thác cho mát thân nữa. Bởi vậy nên lính tráng gìn giữ hẳn hòi, không rời ra một phút, làm cho tên Giỏi đã thèm chết vô cùng, mà cũng không phương thế gì quyên sinh cho tiện.

Bữa 4 Août nầy đây, lối 9 giờ rưỡi sớm mai, tên Giỏi bị còng 2 tay rồi lính mới dẫn cậu ta qua sở đo mà đo và lấy dấu tích. Lên tới từng lầu trên, Giỏi thừa dịp tên lính ở hở, liền thót ra cửa sổ mà nhảo xuống đất.

Ai nấy chạy lại đỡ nó dậy, rồi chở lại Nhà-thương, quan-thầy khám nghiệm nói rằng nó bị dập cái ngực và bể sọ. Bỏ rịt thuốc men xong xả, chở nó vô Nhà-thương Chợquán, rồi qua ngày 5 Août, thấy bịnh nó một ngày một nguy thêm, nên đã chở nó vô Nhà-thương Cholon hồi 7 giờ sáng. Trong giây lát hồn tên Giỏi xuống suối vàng mà hầu Dêm-chúa. Thế là xong một đời của quân «*Giết người cướp của*».

RỦI RO GHÊ GỚM

Đồsơn. — Bà nữ-giáo sư Mercier đi nghỉ mát ngoài Đồsơn mấy tuần nay, còn ông Mercier, giúp việc sở Thương-chánh vì phận sự buộc ràng nên phải ở lại Hanoi. Ông bà có hai cô tiểu-thơ tên là Marguerite và Paulette, một người theo mẹ một người ở lại với cha, cứ thay phiên với nhau mỗi người một tuần lễ. Tuần rồi nhằm phiên cô Paulette theo bà Mercier mà ra nghỉ mát tại Đồsơn. Chiều bữa thứ bảy, lối 6 giờ rưỡi, dập dều nam thanh nữ tú đồng kéo nhau xuống tắm bãi biển trước nhà hàng Birot Beysson, còn xa xa lại có một tốp trai tơ gái lứa chơi đờn cúc bắt với nhau. Rủi thay, cô Paulette trợt chơn ngã xuống nước, thình lình ngọn thủy triều khóa tới rút mất cô, thì cậu Maroselli, mới 17 tuổi, con của ông Cò Maroselli ở Haiphòng ngó thấy, quyết ra tay thủ đoạn mà vớt người biển sâu. Rủi thay! Một lượng sóng vô tình khác lước tới gặp luôn cậu Maroselli biệt tích. Ai nấy đều kinh hồn, nhưng người lội giỏi, chẳng kể mạng mình, càng sóng lội ra quyết vớt cho được 2 người bạc mạng. Cách 20 phút đồng hồ, M. Jusserand, giúp việc hãng Băng vớt được cô Paulette Mercier mà đem lại nhà mát. Ông cò liền kêu dây thép nói vô Haiphong rước hai vị đốc-tơ, nhưng cũng không thể nào cứu cô sống lại được. Đến bốn giờ khuya ngày chúa-nhựt, nước dựt xuống rồi mới thấy thây cậu Maroselli nằm trên bãi cát. Chiều chúa-nhựt, lối 5 giờ tại Haiphong có một cái đám xát, ấy là đám xát của cậu Maroselli rất cang đảm kia vậy. Rồi chiều bữa thứ hai, cũng lối 5 giờ tại Hanoi, có đám xát của cô Paulette Mercier, vì một cuộc chơi mà nhành thiên hương vội gãy!

NẶNG TÌNH LUNG LẮM PHẢI CHĂNG?

Haiphòng. — Cô Đài, năm nay 25 tuổi, nhan sắc mặn mà hình dung chải chuốt, có làm bạn với M. Grollier, ở đường Bourrin, số 11, tỉnh Haiphòng. Gà vịt tuy khác loại, nhưng nhớt lâu một chuồng rồi nghĩa cũng nặng mà tình cũng nồng, tơ duyên một ngày một xe thêm sắn mối.

Chẳng biết trời xanh ghen mà phẫn, hay là Diêm-chúa thiếu người xinh, nên khiến chiều chúa-nhựt rồi đây, lối 6 giờ rưỡi, có hai cô ở căn phố số 13, ngan cửa cô Đài, đến mời cô qua nói chuyện. Vừa bước vô nhà ấy, cô thấy có một người tây lai, trước có làm Thông-ngôn tại ga xe lửa Haiphong được 2 tháng, sau giúp việc cho một vị Thương-gia ở đường Paul Bert, Hanoi.

Cô Đài cải lẫy với người ấy một hồi, người tây lai nọ bộ nư giận cành hồng mới cầm một cái dao găm mà đâm cô Đài 3 mũi vô ngực.

Cô nọ lật đật chạy về nhà, nhào trong mình M. Grollier, lỗ mắt kiếu tình nhân rồi hồn về chín suối.

Cậu tây lai kia tên là Lapeire kêu Robert cũng kêu là Xoan, biết việc chẳng lành nên trốn mất. Sáng ra người ta gặp cậu ta thắt cổ mà thác trong cái nhà đang cất ở đường Vermicels. Trước hết cậu ta ăn cắp cây súng lục liên của chủ rồi dùng súng ấy mà tự vận. Viên đạn thứ nhứt trúng một vít mà không chết, rồi cậu ta suy nghĩ làm sao không rỏ mà bỏ súng rồi đi lấy dây mà thắc họng!

CHÂU-THÀNH PAKSÉ BỊ LỤT

Năm nào hễ đến tháng nầy thì nước trên Lào chảy theo con sông Cửu-long-giang xuống Namkỳ cuồn cuộn, tàu bè đi Lào lấy làm khó khăn gay trở lắm. Đã vậy mà dài theo lòng sông lại có đá hàng nửa, nếu rủi ro bị nước đẩy tàu dạy ngan thì va nhằm đá hàng, tàu cũng phải bể mà hành khách cũng phải nguy.

Mới đây quan Khâm-sứ Lào có tư điện-tín cho hay rằng mấy ngày rày trời mưa xối xả không giứt nên nước sông Cửu-Long dưng lên quá mực nước các năm trước.

Châu-thành *Pakse* phần nhiều đã bị ngập, và hơn một tuần nay tàu chở thơ cũng không thể nào chạy qua cái thác *Kemmerat* nổi, nên thơ từ phải trễ nải hết.

NHÀ CHÁY MÙA MƯA

Chợlớn. — Tối đêm 4 Août, hồi 1 giờ khuya căn phố số 7 ở đường Pékin, là tiệm buôn bán hàng xén của thiếm Cao-thị-Sang, 44 tuổi, chẳng rỏ duyên cớ làm sao mà thình không lại phát hỏa.

Trí hô lên, vòi rồng thành-phố Chợlớn kéo tới chữa ngốt 2 giờ đồng hồ, bà hỏa mới chịu thua, rút đủ đi mất. Cháy hết ba căn phố số 7, 8 và 9, sự tổn hao tính trên mấy ngàn nguơn bạc, song cũng may là mạng người vô hại.

Lúc nầy là nhằm mùa mưa mà nhà còn bị cháy, ấy là bà hỏa rân mắc ghẹo bà thủy mà chơi chớ gì.

TÀU « INCONSTANT » ĐỤNG GHE CHÀI

Chợgạo. — Hôm 30 Juillet nầy chiếc tàu «David» của hãng «Affréteurs Indochinois» có dắc 7 chiếc ghe chài chở củi ở trong rạch Cà-hôn mà chạy ra sông lớn. Chiếc «David» có síp-lê hai tiếng và giữ bên tay mặt luôn. Thình lình có chiếc chiến thuyền «Inconstant» ở ngoài sông lớn đâm ngay vô vàm, theo lối tên Lê-văn-Hãy, thì chiến thuyền chạy mau lắm, và giữ bên tay trái. Qua mặt chiếc «David» rồi tránh luôn mấy chiếc chài, nhưng rủi thay, «Inconstant» đụng nhằm hông chiếc chài thứ sáu, gần cột chèo lái, nên chiếc chài chìm tức thì, trên mui có một người đàn ông, một người đàn bà, bị củi văn nhằm nên mang bịnh.

Chiến thuyền «Inconstant» liền tốp máy, rồi ông quan hai Deuve mới cho ca-nót ra mà cứu mấy người ở bên ghe chài chìm ấy.

Vớt được Trần-văn-Lươn 29 tuổi và Ng.-thị-Giàu, 23 tuổi, cả hai đều ở hạt Chợlớn. Sau khi bỏ rịt thuốc men, liền chở hai người ấy qua nhà-thương Mytho cho Lương-y điều trị.

Chiếc chài chìm nầy số 3.643 chở nổi 155 tấn, của ông Michel-Villaz. Sự thiệt hại tính ra có 15.000 nguơn bạc.

ĐUA XE-HƠI Ở BẮCKỲ

Tờ báo «*Courrier automobile*» hai tháng xuất bản một kỳ, ở Hanoi, mục đích báo ấy đủ cổ động cuộc du-lịch bằng xe-hơi, có bày ra một cuộc đua xe-hơi trong ngày thứ sáu 15 Août tới đây có quan Khâm-sứ nhận chức danh dự Hội-trưởng dự khán. Cuộc đua nầy chạy vòng theo ngả Tam-Đảo, và đủ cho các xe máy hơi kiểu 350c/m và 500c/m và những xe-hơi thùng 1 lít 100-1.250-1.500-2.500-3 lít săn và trên 3 lít.

Thể thức cuộc đua xe-hơi nầy đã có ấn hành vào báo *Courrier automobile* hôm ngày 15 juillet.

Có nhiều giải thưởng xin kể ra dưới đây:

1 Món đồ rất khéo của quan Toàn-quyền cho.

1 Cái cúp bằng bạc có chạm của nhà báo *Courrier automobile*.

1 Cái bình bằng bạc có chạy chỉ vắt tréo và các món khác của nhà hàng Métropole.

1 Cái «bòng» 10 thùng săn và 1 thùng dầu nhớt M. C. C. của hãng dầu Franco-Asiatique.

1 Món đồ rất khéo của ông Quản-lý hãng Grands Magasins Réunis.

1 Cái đồng-hồ đồ bàn viết của M. Perroud.

1 Cái hình rất khéo của M. Chabot.

1 Cái đèn rọi của hãng xe-hơi Aviat.

1 Tấm sơn thủy của M. Passignat.

Các món nầy chưng tại trước cửa hàng của M. Chabot ở đường Paul Bert.

Sau bổn-báo sẽ đăng đủ các giải thưởng và tên những người chịu dự vào cuộc đua ấy.

Ai muốn hỏi đều chi về cuộc đua xe-hơi nầy xin viết thơ cho báo-quán *Courrier Automobile*, 4 Impasse Verdun Hanoi.

LỄ TỨ-TUẦN ĐẠI-KHÁNH

Hanoi.— Các quan Bắckỳ đã họp tại hội Khai-trí Tiến-đức để bàn về việc sắp phẩm-nghi vào Kinh-đô dâng mừng lễ Tứ-tuần đại-khánh.

Nghe nói các ngài đã chung nhau được 4.000 nguơn bạc để sắm lễ-vật, và quan Tổng-đốc Bắc-Ninh Đặng-trần-Vĩ sẽ thay mặt các quan Bắckỳ vào Kinh triều-hạ.

MUỐN CẤT NHÀ, NHÀ CÓ SẴN

Saigon. — Thầy Nguyễn-văn-T.... 44 tuổi, Ký-lục của ông M... là quản-lý lò gạch Đông-Pháp ở đường Doumont, mới bị bắt giải Tòa vì thầy ăn cắp hết 20 000 tấm gạch.

Ấy là thầy muốn cất nhà ngói, nhưng chưa cất mà đã được ở nhà ngói rồi đó.

GIAN HÙNG QUÁ LẮM

Saigon. — Tên Arrêto Jean — Annam mà lấy tên tây — có đi lính mộ ngoại-quốc được 5 năm. Khi mãn tử giao kèo rồi, tên Arrêto mới bỏ ngay đồ sắc phục. Không nghề nghiệp chi làm ăn cậu ta mới trở tài buôn bán súng. Mới đây cậu ta lại hảng Caffort trình cuốn lấp-rô ra rồi mua một cây súng tay, lòng 9 phân, rồi đem bán cho tên Liêng-hau-Sang mà thủ lợi to, và làm một cái giấy cho phép sắm súng có ký tên giả của quan đầu tỉ Mật-thám mà ăn thêm 10 $ nữa. Nhưng các việc của cậu Arrêto làm ra đây đã bị một tay Mật-thám rất tài theo dọ dẫm mà biết hết và đã nã tróc cậu ta.

Ông cò Durand tra hỏi cậu ta rồi mới giải đến Toà về tội 1° sang đoạt 10 đồng bạc; 2° làm giấy giả và dùng đồ giả; 3° sắm súng và 4° du-côn.

Lời rao

Ông quan tư Malandain, cựu Quản-lý sở Họa-đồ các đạo binh Đồng-minh ở miền Cực-đông, cựu Quan-lý sở Chụp-hình vẽ bản đồ xứ Đông-Pháp, mới mở ra một phòng giấy tại đường Taberd số 31, Saigon, lãnh các công việc khảo xét, vẽ các bản đồ về việc địa đồ, bản đồ những đất khẩn, do các chỗ cao thấp đặng dẫn thủy nhập điền, do rất đúng mực và mau lẹ vì nhờ có máy-bay giúp sức. Giải nghĩa, sửa lại, và chụp-hình bằng máy bay tại chỗ đất ấy. Vẽ bản đồ lớn nhỏ các đàng các bậc thật kỹ và đo cách tejangulation vân... vân...,

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU

Số nhà 33 bis, 35, 37, 39

đường Amiral Dupré Saigon

RƯỢU CHÁC, RƯỢU MẠNH

RƯỢU KHAI-VỊ, RƯỢU TIÊU-HÓA

NHÀ HÀNG NAM-KIN

SIMON GẤM, *Chủ-nhơn*

Đường Lefèbvre, môn bài số 11, 13

— SAIGON —

Kính cáo Đồng-Bang,

Nhà hàng «NAM-KIN» từ khi sáng lập tới nay nhờ ơn đồng-bang chiếu cố vùa giúp cho, nên ngày đêm quí khách tới lui đông đảo, nhiều khi không đủ chỗ hầu tiếp. Càng được đồng-bang thương tưởng chừng nào thì tôi càng kính nể chừng nấy, nên có ý tìm cách đào luyện cho vừa lòng đẹp mắt quí-khách, ngõ hầu đáp ơn tri ngộ ấy, chớ không như thường thể thấy khách đông thì vong phế. Bởi vậy nên nay tôi mới mở rộng thêm từng lầu trên, sửa sang dọn dẹp lại từng dưới phân biệt có nơi để dùng tiểu tiệc, có chỗ để bày đại yến, đặng hầu tiếp quí khách khi chén rượu tiếng biệt, lúc bữa ăn tẩy trần cho xứng đáng. Mỗi tuần thứ bảy và Chúa-nhựt có tài tử giai nhân đờn ca để trợ hứng cho quí khách nữa.

Nhân vật dùng trong bổn quán: người thì rành rẽ khuôn-phép vật dùng toàn đồ thượng phẩm tinh khiết.

Quí khách muốn ăn tháng, hoặc một buổi trưa hay buổi tối, hoặc luôn hai buổi thì có giá cả phân minh mà rẻ hơn các nơi; bổn quán cũng sẵn lòng lãnh dọn tiệc hoặc tại châu thành Saigon-Cholon hoặc trong lục châu.

Có các thứ bánh bán mỗi ngày.

Kính thỉnh đồng bang đến dùng thử một lần trước là giúp tôi nên nghiệp, sau sẽ thấy đều phương tiện như ý của đồng bang chẳng sai.

Simon GẤM, chủ nhơn

Nhà hàng NAM-KIN

11-13 *rue Lefèbvre, Saigon*

TRƯỜNG VỎ-VĂN

(CẦNTHƠ)

Ông Võ-văn-Thơm vì đa đoan công việc nên giao trọn quyền Quản lý trường Võ-Văn cho tôi.

Trường có sách vở, tủ kệ và khí cụ về khoa-vật-lý học (physique) và khoa hóa-học (chimie) cho tiện bề dạy dỗ.

Cuối năm cũng phát phần thưởng đặng khuyến khích học trò.

Giáo-viên đều là người có củ tư cách sư phạm. Tôi cũng có lập năm thứ nhứt như bổn-quốc (1re Année).

	Tiền học trong mỗi tháng
Năm thứ nhứt 1re Année.	17 $ 00
Lớp nhứt Cours Supérieur. . . .	15 00
Lớp nhì Cours Moyen.	14 00
Lớp ba Cours Élémentaire. . . .	14 00
Lớp tư Préparatoire.	13 00
Lớp năm Cours Enfantin.	12 00
Lớp sáu Section Maternelle. . .	12 00

Như ngài nào có cho con cháu vào học xin viết thơ trước cho tường rõ.

Xin nhớ ngày tựu trường là 14 Août 1924, nhằm ngày 14 tháng bảy Annam.

Biscuits Quốc-Nữ

Bánh dễ thơm, lại ngon, dễ lâu được, có beurre, sữa bò, vanilline và chocolat, và không khí nào phá bụng.

Có bán lẻ nhiều thứ, như quí ông quí bà mua nhiều về bán lẻ, hoặc đem đi xa cho bà con, thì tôi có sắm sẵn hộp lớn, hoặc thùng lớn, để cho quí ông quí bà dùng, rất tiện rất hạp phép vệ sanh.

Cũng có vô hộp theo kiểu bánh Ân-Mỹ hộp lớn 0 $ 50 hộp nhỏ, trên 0 $ 20, và có gởi bán tại tiệm bán hàng tây hàng tàu, lãnh nhiều chạ M. Nguyễn-khắc-Trương, ở đại-lộ Bonnard số 82.

Cũng có lãnh làm bánh tiệc, hoặc tân gia tân quan vân vân.

Envoi contre-remboursement

Nguyễn-thị-Thân, 13, rue Larcynière.

TRỒNG RĂNG

QUAN LƯƠNG-Y CUNAUD

Ở đường Chasseloup Laubat số nhà 15

Nhổ răng một cách rất êm ái.

Trồng răng bằng sành và răng vàng.

TRƯỜNG-TƯ

NGUYỄN-PHAN-LONG

SAIGON

Đường Legrand de la Liraye

Số nhà từ 204 tới 214

TỰU TRƯỜNG NGÀY 18 AOUT 1924

Trường mới lập năm ngoái (15 septembre 1923) mà kỳ thi bằng cấp sơ-học năm nay học trò đi thi tại Saigon và lục tỉnh đậu đặng bốn chục.

Bực sơ học có bốn lớp

	Giá tiền học trong mỗi tháng
Lớp tư: Cours préparatoire. . .	14 $ 00
Lớp ba: Cours élémentaire. } Lớp nhì: Cours moyen. . . }	16 00
Lớp nhứt: Cours supérieur. . .	19 00

Học-trò xin vào học lớp tư thì phải biết đọc chữ Langsa.

Bực trung-học có hai lớp:

	Giá tiền học trong mỗi tháng
Năm đầu: 1re Année.	20 $ 00
Năm thứ nhì: 2e Année.	22 00

Sang năm sẽ mở thêm một lớp năm thứ ba (3e Année). Học trò học hết năm thứ ba trung học rồi, thì đi thi bằng cấp tốt nghiệp (Diplôme de fin d'études complémentaires).

Mấy lớp nầy có giáo-sư Tây và Annam giỏi dạy.

Đốc-học, là M. Nguyễn-phan-Long, cũng có dạy thêm tiếng Langsa và giải nghĩa những chỗ bí-yếu cho học-trò hiểu, đặng mau tấn phát.

Số học-trò học trong Nhànước đã nhứt định, chỉ còn dư một ít chỗ mà thôi, nên ngài nào muốn cho con cháu vào học thì xin viết thơ trước đặng trường dỗ dành chỗ, kẻo đến trễ thì hết chỗ.

Không có đều chi bó buộc về tuổi học-trò, nhưng mà phải để tuổi trong giấy xin học cho biết.

Cũng phải để trong giấy xin học cho rõ:

1° Đứa nhỏ trước học trường nào.

2° Hồi bãi trường nó ngồi lớp mấy.

3° Nó có sức học lớp nào.

Học-trò xin học thì phải thi đặng dượt thử sức học, nếu đủ sức thì mới đặng vào học. Nhưng học-trò đã có bằng cấp sơ-học (certificat d'études primaires) rồi, thì đặng vào học lớp trung-học năm đầu (1re Année), khỏi phải thi.

Ngày nào muốn biết rõ cách sắp đặt của trường ra làm sao, thì viết thơ xin một cuốn điều-lệ, trường sẽ vui lòng mà gởi liền.

TRĂM NĂM KHÔNG PHAI

NHÀ HỌA CHƠN DUNG

NGUYỄN-ĐỨC-NHUẬN

Số 73, Boulevard de la Somme

(NGANG GARE XE LỬA GẦN CHỢ CŨ)

SAIGON

Thợ vẽ tiệm nầy đã có bằng cấp tốt nghiệp nơi trường xảo nghệ, và được 3 cái bằng-cấp Đấu-xảo Hànội; mới năm rồi dự cuộc Đấu-xảo thành Marseille lại được thưởng bằng cấp và Médaille rất xứng đáng. Hình vẽ thiệt tinh xảo và để trăm năm không phai.

Chư quí vị muốn vẽ xin gởi hình chụp đến hoặc viết thơ hỏi, tiệm nầy sẽ gởi cho một tờ cáo bạch có biên rõ thước tất giá cả và cắt nghĩa phân minh.

MUỐN BÁN

Một cái nhà máy nhỏ, chạy hơi, chụm trấu, còn thiệt tốt, chạy một ngày đặng 19,20 tấn gạo, nhà máy nầy ở tại Anhóa (Mytho).

Vì tôi mới cất một cái nhà máy khác tại Khánh-hội gần kinh mới, kế bến đò đường Long-kiển (Saigon) chạy một ngày đặng 100 tấn.

Như chư quí-vị nào muốn dùng cái nhà máy nhỏ tôi, xin gởi thơ ngay cho M. Trần-văn-Nhiều, Commerçant 196-197 Quai Belgique Saigon mà bàn tính.

Nguyễn-thanh-Liêm.

Industriel Anhóa.

HOTEL D'ANNAM

Nam-Việt Khách-Lầu

N° 77 à 80, Boulevard Charner

10, Quai Le Myre de Vilers

Đường Kinh-lấp, đường Carabelli và đường mé-sông Le Myre de Vilers, SAIGON

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ tiệm

Kính cùng Quí-khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*Nam-Việt Khách-Lầu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở từng dưới đất được cận tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp đi Saigon đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thong thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường mé sông Le Myre de Vilers, lối trước ga xe-lửa nhỏ cũ, nhà số 10, Saigon.

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Cẩn khái.

Khăn đen tốt đẹp

Nhiễu Bombay — Nhiễu Tàu và Đũn nhứt hạng giá mỗi khăn. . . . . 3 $ 00

Cô thứ Bombay hạng nhì. 2 20

Cô thứ Bông hạng thường mỗi khăn 1 50

Khăn kết từ 8 lớp đến 4 lớp thôi.

Cúp tóc và để tóc có mới vấn khỏi đo ni, song muốn kết đính lại phải đo conteur để tête máy tất phải chỉ rõ và dùng máy lớp phân biệt kỹ càng tôi sẽ làm y theo, rồi gởi lại từ-tế bằng Contre Remboursement thì quí vị phải chịu tiền gởi, nếu gởi mandat trước cho tôi thì sở phí tôi chịu vì gởi Contre Remboursement nhà giấy xa hơn 16 kilomètres tôi rao bấy nhiêu lời xin quí vị chiếu cố tôi rất cảm ơn.

Adresse,

NGUYỄN-VĂN-BÚP,

Propriétaire à Suối-đờn Bình-nhâm à Laithiêu.

Ai muốn có lợi 20 %

Trước khi cất nhà hay là phố, xin do nơi nhà *Tinh-xuân-Long*, là một cửa hàng của người Annam mới lập tại *Bà-Chiểu*, làng *Thạnh-mỹ-An*, ở con đường vòng *Bà-Chiểu* qua Thị-Nghè, tục kêu là đường hàng xanh, hạt *Giađịnh*.

Tại nhà *Tinh-xuân-Long* nầy có bán đủ các thứ cây: dầu, sao, gỗ, ván vân, hoặc cưa sẵn, hoặc chưa cưa, và đá tảng, đá miếng xây nền, giá thật rẻ hơn các nơi, vì là cây nhà là vườn, chớ chẳng phải mua đi bán lại như bạn hàng khác.

Người ở xa mua cây, vàng và đá, thì nhà *Tinh-xuân-Long* cũng có thể đem đến tại chỗ mà giao; và cho đặng giao thiệp cùng nhau trong cuộc thương trường, thì chủ nhà *Tinh-xuân-Long*, có ý muốn lập tiệm ngành trong lục châu, vậy xin ai muốn trừ đá, cây và vàng cưa sẵn rồi mà bán lại, thì xin đến, hay là viết thơ mà thương nghị.

Chủ nhơn:

NGUYỄN-VĂN-THỌ,

Marchand de bois Tânyninh.

ĐÈN LÒA KIỂU MỚI

THẮP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lòng đèn đứng, đèn treo

Bán tại tiệm

TRẦN-QUANG-NGHIỆM

200, đường d'Espagne Saigon

TIỂU-THUYẾT

SỬ-CHÁNH-TÂM

HÀM OAN

Tác-giả:

NGUYỄN-TRẦN-CHÂU

TỰ NGỦ-LANG (*Rạchgiá*)

XXVIII

(*Tiếp theo*)

Từ khi tôi hay tin Sử-công-tử vô tội vì tôi mà phải bị khổ hình thì Thần Thiên-Lương cứ theo đánh khảo tôi hoài, tôi tính bỏ tay thọ tội cho người ngay khỏi vòng lao-lý mà chưa kịp thi hành, kể ngày nay Ngô-Ứng hiện hồn về đòi mạng. Sử-tri-phủ bảo tôi phải ra thú tội đặng cứu con người, vì người đã kiện tôi dưới Diêm-đình rồi. Sự tích như vậy đó, ngày nay tuần thời tôi đã hết nên cơ quang mới bại lộ, những đều tôi khai đây là sự thật xin các ông hãy bắt tôi giải nạp cho quan trên. Còn những đồ tôi đã bán hồi trước xin cho tôi chuộc lại đặng hoàn cho nguyên chủ. Hương-chức nghe Sử-Thạnh phân cặn kẻ thì chẳng còn nghi-ngờ chi nữa, đã thương mà lại ghét. Thương là thương chàng thuở bố mẹ côi cha mẹ mới nương náo nơi nhà cậu, bị mợ dâu khắc bạc, còn ghét là ghét chàng lúc khôn lớn không lo kiếm bề thế sanh nhai lại làm chi nghề không vốn. Đến nay tự hồi thì muộn quá; liền sai thường-xuyên đi dòi vợ Sử-Thạnh đến; còn những người đã có mua đồ của Sử-Thạnh vì sợ tội lấy vạ tràng nên cũng lập tức vẽ lấy đem lại Nhà-hội; có kẻ cho chuộc rẻ hơn giá bán ngày trước, có kẻ thì cho không.

Qua ngày thứ Hương-quản lãnh phần đi giải Sử-Thạnh. Vợ Sử-Thạnh cũng ra đưa đón và khóc lóc gọi là đặng cho miệng thế gian.

XXX

Nay nói về Đào-bất-Thanh từ khi chiếm bao thấy Sử-tri-phủ đến sau căng bịnh trầm trọng, tăng thì có chớ giảm vốn không, khác nào ghe chở khẳm lộng khơi, uống thuốc như uống nước. Bất câu ngày đêm hễ nhắm mắt lại thì thấy quan Phủ hiện hồn về, mẹ con Thế-Vân lo sợ chẳng an.

Qua ngày thứ năm Bất-Thanh biết trong mình không thể sống dời được nữa, liền cho kêu vợ con vô giường khóc và nói rằng: Lão cho kêu mẹ con vô đây đặng phân đôi lời vĩnh biệt. Lão nghĩ lại lỗi cùng họ Sử nhiều lắm; nhứt là Sử-tri-phủ, đã phụ lời giao ước cùng người thuở nọ, lại còn tiểu tâm nghi quấy vu oan cho Chánh-Tâm mảo phải vòng lao lý. Chớ chi trước khi lão khứng nghe lời mẹ con, trọng nghĩa, khinh tài, thủ tín cùng Sử-tri-phủ, sớm cho đôi trẻ hiệp thành giai ngẫu thì ngày nay có đâu mang lấy ác bịnh dường nầy. Bởi lão độ lượng hẹp hòi, khiếm bề học thức; trọng phú, khinh bần, không khứng gả Thế-Vân cho Chánh-Tâm, đã phụ lời giao hôn chỉ phúc cùng Sử-gia, lại làm cho buồn lòng vợ con nữa. Nay lão biết ăn năn thì đã muộn rồi, lão phân thiệt cho mẹ con tường. Bất-Thanh liền thuật điềm chiêm bao lại cho vợ con nghe và nói: Vì thế nên bịnh lão càng ngày càng gia bội chào là chết gấp; thôi Thế-Vân đem giấy mực vào đây cha làm tờ bắt nại đặng mẹ con đem vô quan trình xin tội cho Chánh-Tâm. Ngày nào chàng được mảng tội trở về mụ phải lập tức gả Thế-Vân cho nó và phải chia hai gia tài cho chúng nó làm ăn. Mụ thi hành theo lời lão dặn bảo, họa may có tiêu tội lão chăng? Nếu lão có mai một đi rồi, mẹ con lo chôn theo thường lễ mà thôi, đừng làm rình rang chi cho tốn kém. Miễn là mụ y theo lời lão trối thì lão cũng ngậm cười nơi chín suối.

Trần-Thị và Thế-Vân nghe Bất-Thanh phân biệt mọi đều mẹ con đồng nhào lăn khóc ngất.

— Thôi mẹ con chớ thống khóc bi ai làm chi; dầu cho có khóc hết nước mắt cũng không sống được; vì tử kỳ hữu định, thiên số nan đào. Hãy đem bút nghiên đặng lão làm tờ bài nại. Thế-Vân vâng lịnh đem lại, Bất-Thanh làm rồi ân cần nhắc nhở những lời đã dặn Trần-Thị, khuyên chớ bỏ qua, trối chưa giức lời, mụt phát bối sau lưng vùng làm miệng, máu ra linh láng, liền hét lên một tiếng rồi tắc hơi, nhưng cặp mắt cũng chưa chịu nhắm.

Thế-Vân nói: Thưa mẹ, chắc là cha con sợ mẹ con mình không làm theo lời trối, hoặc là còn nuối Sử-công-tử chăng? Dầu để con vái lạy thử coi. Thế-Vân nói rồi bước lại gần giường của Bất-Thanh thắp ba cây nhang vái lạy lầm-thầm như vầy:

Cúi xin cha hãy an lòng nhắm mắt, những lời phụ-thân trối gần lúc lâm-chung, mẹ con con sẽ làm theo, miệng thì nói còn tay thì vuốt mặt cha. Bất-Thanh liền nhắm mắt.

Liền đó mẹ con Trần-Thị lo may đồ đặng cư-tang thọ chế và sai người đem trầu rượu mời Chánh-lục-bộ đến khán nghiệm thi hài. Lục-bộ đến coi rồi cho phép tẩn-liệm. Đoàn-bá-Hộ hay tin ấy bèn đem lễ vật qua điếu tế. Còn Sử-phu-nhơn cũng sai Sử-Đồng qua làm công chuyện giúp đỡ. Nội ngày đó cuộc tống tán đã xong.

Ngày thứ Trần-thị-Lương sai gia-tưởng cho mời Sử-phu-Nhơn qua nhà nói chuyện. Phu-nhơn qua tới hỏi Thị-Lương: Chẳng hay chị cho kêu em qua đây có dạy điều chi chăng?

Thị-Lương bèn thuật hết những lời của Bất-Thanh dặn cho phu-nhơn nghe và nói: Bởi thế cho nên tôi cho mời phu-nhơn sang đây hiệp cùng tôi vô quan xin bãi-nại thì quan mới tha Chánh-Tâm phân hồi. Chừng ấy sẽ cho đôi trẻ vầy duyên cang-lộ. Phu-nhơn nghe rõ mảng quá, chừng mới biết vong hồn chồng mình thật hiển-hích.

Rồi đó Sử-phu-nhơn và Trần-thị đồng đi tới Tòa-Bố chờ đúng giờ sẻ vô

(*Coi tiếp qua trương thứ tư*).

HỘI NHÀ MÁY XAY LÚA VIÊN-ĐÔNG

(Rizeries d'Extrême-Orient)

HỘI NẶT DANH VỐN HỦN 25 TRIỆU QUAN TIỀN LANGSA ĐỀU ĐÓNG TẤT SỐ

TẠI SAIGON ĐƯỜNG BELGIQUE, MÔN BÀI SỐ 15. — NHÀ MÁY XAY VÀ KHO TRỮ Ở TẠI CHOLON

CÓ PHÒNG VIỆC RIÊNG LO VỀ CHUYỆN LÚA

MUA LÚA VÀ LÃNH BÁN LÚA — GIỮM TIỀN LÚA VÀ THẾ LÚA — LANH LÚA GỬI KHO

TRƯỚC KHI BÁN LÚA xin hỏi bổn hiệu; nếu vị điền-chủ nào mắc đi không đặng thì viết thơ cho bổn hiệu sẽ đến viếng mà bàn luận. — MUỐN HỎI CHI THÌ BỔN HIỆU SẴN LÒNG CẮT NGHĨA CHO NGHE

CÓ ĐẶT HẰNG NGÀNH TẠI CẦNTHƠ và có lập chành mua lúa nơi các chỗ thị-tứ.

Phòng việc: *ở tại đường Belgique, môn bài số 15.*

Ã. DENHOLM

N° 36-38, Rue Lefèbre N° 36-38

SAIGON

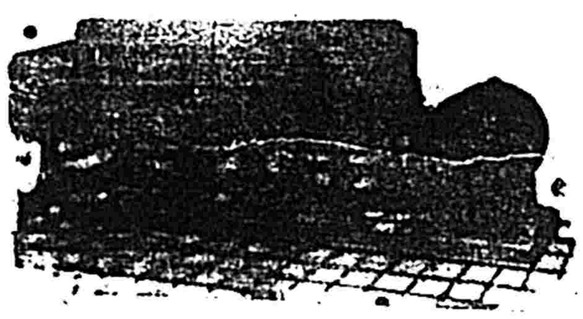

THIỆN NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XAY LÚA GẠO

Đã ráp hơn 30 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 500 tấn ở tại Đông-pháp.

Cam kết chắc chắn về sự lúa gạo xay ra đặng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc.

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÂN EMERIN — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TƠ HƠI GỖ-ĐI V. V. GIÁ PHẢI CHĂNG

F. MARTY

116, Boulevard Charner — SAIGON

Soieries — Dentelles — Broderies

Laine blanche et couleur

Toiles — Cretonne et batiste pour lingerie

Velours et Soieries pour robes

Soie d'Alger pour broder

Tissus et rideaux pour ameublement

Services de table en blanc et couleur

Serviettes de toilette

Expéditions dans l'intérieur

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẮN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

SÁNG TẠO NĂM 1900

Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THUDAUMOT) Quai E. Outrey

Đường mé sông chợ đi ra

TIỆM NGÀNH CỔ THỨ ĐỦ MÓN

1° Tại *Mỹtho* đường mé sông, nơi bến tàu và xe-hơi; 2° Tại *Cầnthơ* đường mé sông, ngay cầu tàu của khách-trú; 3° Tại *Trànvinh* đường cái, ngay Tòa-bố; 4° Tại *Bạchgiá* đường mé sông, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, văng, đều dùng toàn cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thợ làm thật là tinh-xảo, không hề giả-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị hảo gia khen ngợi về sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi sẵn lòng tiếp rước và hỏi ấm liền.

Mandat và dây thép thì đề: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

NHÀ SƠN MÀU XANH, TẠI ĐƯỜNG *Bonnard số 00, Saigon*

LÀ TIỆM

ĐÔNG-NAM-MỸ

Chuyên khắc áo thứ con dấu bằng đồng, có thợ đóng giày tây giày ta, đờn ông, đờn bà, con nít, đủ kiểu, nón FEUTRE bên tây mới lại nhiều kiểu nhiều màu bán buôn, bán lẻ, và các thứ TRÀ ĐẦU-XUÂN, NINH-THÁI, LIÊN-TÂM, Ô-LONG rất thơm và ngon. Cao *Lục-Giác* gia dụng ăn bổ dưỡng tinh thần và thuốc phấn trừ bịnh Hồi-nách rất công hiệu, xin mời quí-khách chiếu cố.

Các thứ hàng của bổn-hiệu mua tại gốc nên bán sỉ tính giá thiệt rẻ hơn các nơi.

NHÀ MÁY XAY LÚA KIM-THỜI

NAM-THUẬN-AN

M. NG.-CHIÊU-THÔNG

Ở góc đường Bonnard và đường Pallikao

Dây thép nói số 729

Dây thép thường: Thông Cholon Binhtây

Máy xay chạy bằng mô-tơ điện-khí rất tinh hảo.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN

ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM

LE-VAN-BEN

CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN

— SAIGON —

77-79 Rue Amiral Courbet (Mellon Construire)

Vĩnh-Sanh

49-51 Boulevard de la Somme, Saigon

Có tại bổn hiệu VĨNH-SANH đường cái Boulevard de la Sommo số 49 và 51 ngan chợ-cũ Saigon:

1° Thợ họa hình và chụp hình rất tinh-thần, khéo léo, đời đời chẳng hề phai lợt và đủ kiểu.

2° Nhỏ làm ra to (agrandissement) tợ như người sống chẳng sai.

3° Trồng răng theo thể-thức người Langsa, giá đã rẻ mà lại chắc chắn. Bịch răng bằng vàng: vàng tây hay là vàng Annam rất thanh lịch.

4° Các thứ thuốc, giấy và đồ phụ tùng trong cuộc họa hình. Có bán sỉ và bán lẻ các thứ thuốc bên Thượng-Hải và bên Trung-Huê gởi lại (Thuốc của mấy thầy có danh tiếng xưa nay).

Cũng có bán các mốu hàng-hóa bên Đại-Pháp đem qua luôn luôn.

Kính mời chư quí-vị đến tiệm tôi mua đôi lần hầu giúp cho tôi nên cuộc thương trường. Tiệm tôi mua bán thiệt tình chẳng hề xảo trá; cách tiếp rước quí-vị một cách khiêm-nhường. Xin quí-vị đoái lòng, ngàn năm tôi ghi nhớ.

VĨNH-SANH, Cẩn cáo.

P. S. Tiệm tôi cũng có cất kiến xe-hơi,

Tên thợ Sol-lương-Bửu có danh tiếng tại xứ Trung-Hoa, ở bên Trung-huê-quốc chụp hình khéo lắm và mau lắm, tên thợ nầy học tại Huê-kỳ-quốc, có đem đồ qua nửa là ngựa cỡi được và cọp, xe hơi, tàu hơi, sơn-thủy mới tốt lắm, và các thứ bông sen tại Tây-hồ. Kiến cũng có đồ tiên ngô bán nguyệt.

MAISON DE TAILLEUR

Spécialités de tous costumes pour Hommes et Enfants

Déjà réputé par sa coupe et travail rapide

GIA-CÁT

AU CHIC TAILOR TONKINOIS

84, Boulevard Bonnard — SAIGON

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi mới mướn ở Bảo vào một người Maître coupeur thiện nghề cắt rất khéo đủ kiểu quần áo tây và tôi lựa rõng những thợ may thiệt giỏi ở các nhà hàng tây lớn, công việc làm thiệt mau, thiệt khéo và chắc chắn cho vừa lòng quí khách.

Vậy cúi xin quí khách có dịp đến Saigon xin ghé lại tiệm tôi xem công cuộc tiệm tôi làm và cần dùng món chi đa thiểu thì tôi rất cám ơn và hết lòng nghinh tiếp. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi kiểu mẫu và may hay đặt hàng chi cũng giá cả tôi xin tín giả phải chăng và hết lòng hầu đáp tức thì.

Chủ-nhơn cẩn khải,

HOÀNG-HỒNG-NGỌC.

TIỆM

SỬA ĐỒNG HỒ VÀ CÁC THỨ MÓC NHỰ

Ông RENE BOUZAC

Thợ sửa đồng hồ ở Trường Nationale tại Cluses

Tiệm ở đường Amiral Dupré số 17

SAIGON

Sửa kỹ lưỡng và cam kết hẳn chắn đủ các thứ đồng hồ trái quít, Chronomètres Chronographes

Đồng hồ treo — đồng hồ reo — đánh phúc, đánh khắc

MÁY HÁT — MÁY VIẾT

Máy tính đường đi, Máy chụp hình

N. B. — *Công việc làm rất kỹ lưỡng và gởi đến cho nguyên-chủ ở Lục-châu trong nửa tháng.*

GIÁ CẢ TÍNH TRƯỚC

TIỆM ĐÓNG XE

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Luro môn bài 99 và 101

(Đất-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu bánh xe cao-su bằng cây giá tỉ bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bằng chiếc và xe song mã bằng da rất khéo và chắc, có bán yên cời, chuông đạp hai tiến, bình đồ thắp đèn khi đi theo xe. Sơn xe.— và sửa xe.

Cúi xin quí khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiểu mua giúp làm ngời, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hầu đáp.

Chủ-nhơn cẩn khải,

TRẦN-LONG

TIỆM ĐÓNG GHẾ MÁY

ROTINIER

Réparation des Raquettes

Rue Ture n° 11

SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, rõng có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng-kong, ghế dài, ghế dựa, ghế ngồi, lâu có nhỏ cọ, đủ thước, đủ đặng rất khéo rất đẹp, có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng: giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi, tôi cũng lòng tiếp đãi.

TRẦN-LONG cẩn khải.

GIÁ BÁN TRUYỆN

Các thứ truyện đủ bộ, có đóng bìa sẵn đắt đẹp, giá định chắc, như kể dưới đây quí-vị muốn mua, xin gởi măng-da trước, chớ tôi không gởi cách lãnh hóa giao ngân. (Contre remboursement).

Ở Lục-Tỉnh, muốn mua vật chi của tôi, thì gởi tiền cho bọn Sốp-phơ, hoặc là các chủ xe hơi, ghé tại đầu chợ nhôm (Chợ-mới Saigon) mà mua, thiệt là dễ quá.

Tôi đây cũng có bán: Các thứ giấy dép các thứ nón, các thứ xà-bong, các thứ sổ bộ, và nhiều món khác nữa, có bán đủ đồ dùng cho học trò.

Truyện		*Truyện*	
Thủy hử trọn bộ	13 00	Kim-vân-Kiều	5 00
Tây du	6 00	Tự-vị (Dictionnaire) Français-Annam)	5 50
Phong kiếm xuân thu	4 00	Sách dạy mua bán	1 50
Thuyết đường	4 40	Tống tử vân	2 40
Phản đường	3 00	Bạch-xà	0 70
Tái sanh duyên	4 50	La thông	1 00
Đông châu liệt quốc	4 50	Phật giáo đại quan	1 00
Tam quốc	10 00	Tuồng kiều	1 00
Đinh sang chinh tây	4 40	Kim thạch kỳ duyên	1 00
Ngũ hổ bình tây	3 60	Bài ca Cải-lương	0 50
Ngũ hổ bình nam	2 00	Sách minh tâm	1 50
Nhơn quí chính đông	2 00	Tiểu học tân biên	0 60
Hiếu nghĩa song toàn	1 00	Vạn huê lầu	2 40
Đông du	0 70	Lê-văn-Duyệt	0 50
Nam du	1 00	Lỗ nghi tây tục	0 50
Bắc du	1 00	Chánh đức du gian nam	1 20
Diếu cổ hạ kim	2 00	Chử tắc quốc ngữ	0 30
Nữ quân tử	0 90		
Nữ lưu danh dự	0 80		

LÊ-MAI, Libraire.

Boîte postale N° 70 Saigon

Xin chiếu cố

Đời thạnh trị thái bình, thì con người sanh sống ra càng đông đảo hơn khi trước bội phần, bởi vậy tôi dòm thấy mỗi khi Saigon có hội chơi lớn, hoặc là cuộc chơi v. v. thì tội nghiệp cho quí-khách ở lục-châu lên Saigon chơi, mà chẳng đủ khách-sạn nghỉ ngơi, làm sự vui thành ra buồn. Bởi vậy chúng tôi mới lập ra một Tiệm-ngủ, hiệu NAM-TRUNG KHÁCH-SẠN tại đường Mémoris N° 101-103 gần bên góc Tiệm cầm-đồ Saigon. Phòng ở từ phía theo mặt đường đi, rộng rãi mát mẻ tợ bề yên tịnh, lại gần ngay mối đường xe lửa Chợlớn, đường giữa, tường mé-sông, và xe Binhđông, xe Mỹtho rất tiện cho quí-khách khi lên xuống.

Cúi xin quí-khách tường tình đồng-bang giúp cho chúng tôi bền vững thì ơn ấy ghi tạc hằng ngày.

Quản-lý:

HIỆP et THẮNG.

Xin ghé mắt ! ! !

TÁI-PHÁT KHÁCH LÂU

Của M. TRẦN-XÃO dit KHÁ

Kính cùng quí ông quí bà, quí thầy quí cô, cùng lục-châu quân-tử đặng rõ.

Bấy lâu nay tôi chuyên nghề sửa khom thể cách của khách lâu, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rằng sửa lập ra một cái phòng ngủ hiệu « Tái-Phát Khách-Lâu » ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài số 44 và 45 Cholon, phòng vì rất thanh khiết lại sáng sủa, và mát mẻ lắm, tiền phòng tôi tính rất hạ hơn các nơi, cũng trả sai vặt (boy) đến dọn khiến, quí khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí chúa thừa dịp đến Cholon xin ghé lại « Tái-Phát Khách-Lâu » tạm nghỉ thì sao sao quí chúa cũng đặng vui lòng, đã ở đây gần xe lửa Cholon-Mytho cũng là bến xe hơi đi các nơi tiện bề cho quí chúa.

Tôi chẳng có lành may để ý phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng áo, hàng bâu tốt nhứt hạng và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời rất khéo, cũng là xe máy và đồ phụ tùng, lại cũng có thay răng và trồng răng vàng tốt lắm chẳng khác hơn hư đặng.

Vậy xin mời quí ông quí bà, quí thầy quí cô, thừa lúc rảnh việc xin đời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghênh thâm tạ:

Nay kính bạch

Chủ nhơn: TRẦN-XÃO dit KHÁ

HÔTEL DE CHOLON

Tân-Long lữ-quán

Kính cùng quí khách rõ: tôi dọn một tiệm ngủ hiệu Hôtel de Cholon, Annam kêu *Tân-Long lữ-quán*, ở đường Marins số 312; 4 từng phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, từng dưới nhà hàng bán rượu tây và đồ hộp đủ thứ; từng thứ nhì và thứ ba phòng ngủ; từng thứ tư để chiếu mát đặng cho quí khách hứng gió cho thong thả.

Xin quí khách thừa dịp đi ghé đến tiệm tôi một lần thì rõ. Xin chiếu cố rất cám ơn.

Nay kính

Chủ-nhơn: Kha-Ư-Phúc

TRƯƠNG-THÁI-TRỪ

Chủ nhơn

NAM-CHÂU KHÁCH LÂU

Rue Amiral Courbet Saigon số 29 à 35

Phòng sạch sẽ lắm, thiệt rộng-rãi, rất thanh-tịnh và lại khoản-khoát. Giá rẻ.

Quí khách tiện đường ghé nghỉ tại « Nam-châu khách lâu » chắc đều đặng vừa ý. Boy rất khuôn phép.

Có xe-hơi, tiện cho quí khách khi muốn du-lịch.

Lâm-quang-Rol.

Chủ nhiệm.

THI-THƠ'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-ĐẠO

Bijoutier ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo

13, rue Schrader, Saigon

Kính cáo cho quí ông, quí bà đặng rõ: Nguyên tiệm nầy ngày trước là tiệm cha Nguyễn-văn-Giáo, đã mãng phần rồi. Nay cha là Nguyễn-văn-Đạo cũng làm đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, những là: trâm, chuyền, kiến chuỗi, bông tai, nút áo, vàng đôi, kiến cẩn, neo bộng, neo đặt, đồng chiếc vân vân. Đồ thứ theo kiểm thời, cũng như ngày trước vậy. Xin quí ông quí bà, muốn đặng món chi, xin đời gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông, quí bà đặng món chi thì tôi cũng hết lòng sẵn thận mà gởi đến cho quí ông, quí bà đặng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-ĐẠO

Bijoutier 13, rue Schrader SAIGON.

Machines à Ecrire

UNDERWOOD

les plus robustes

les plus durables

les plus rapides

L. JACQUE & Cie

Souls Agents pour l'Indochine

THUỐC RỜI VA THUỐC VẤN

DIANA

THUỐC VẤN

MONDIA

Ấy là thứ thuốc thật tốt hút đã ngon, mùi lại thơm chẳng khô cổ. Nếu chư tôn dùng thì sẽ bằng lòng.

Có một mình hãng Etablissements DUMAREST *d'Indochine Saigon và Pnom-Penh làm Đại lý*

Một thứ trái Quả-tử nầy rất có ích cho châu thân của con người ta, nên người đời phải cho chắc rằng thứ rượu Quả-tử nầy rất hay, bởi vì dùng trái quả tử ép bỏ xát, lấy rõng nước của nó mà chế luyện nên thứ rượu nầy, uống nó mùi rất thơm tho ngon ngọt và gồm trị các chứng kể ra sau nầy:

Nhứt đầu chóng mặt

Nhứt mỏi gân xương.

Họng khô, lưỡi khô.

Uống thường nó thì mạnh phần ngươn khí, mạnh tỉ vị, ăn mau tiêu, và mãn huyết chạy đều.

Như đờn bà con gái thường dùng nó chẳng những là mạnh mẽ mà thôi, lại đặng sống lâu nữa, thiệt trong hoàn cầu cho nó là một thứ rượu vệ sanh rất hay, như chẳng tin lời xin mua dùng thử thì biết.

Thuốc rượu nầy chẳng phải là vị thuốc.

Hiệu tiệm CỰ-HẢI

60 và 62, rue Marché, Cholon

Có trữ bán

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Miễn Mịa có bằng chứng tại Tòa.

Ở tại đường Viénot số 40 ngan chợ Saigon mới.

Được độc quyền

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kê-nghiệp.

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ở ăn trấu có chứng bằng đồng xi niken (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

ĐÁNH DÂY THÉP
Để như vầy :
NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG
Cholon

DÂY THÉP NÓI
Số 658

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

ĐẠI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38. — CHOLON

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN [illegible] HIỆU NHƯ SAU NÀY

VỆ-SANH DƯỢC TỬU
(THUỐC RƯỢU NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG)

Thuốc rượu của tiệm Nhị-Thiên Đường là một thứ thuốc rượu rất quí, do nơi tiệm chánh ở tại Quảng-Đông gởi lại ; thiên niên trường thọ đoạt tạo hóa chi công, xưa nay chẳng có thuốc rượu nào mà bổ dưỡng nhơn thân điều hòa huyết mạch, cường tráng tinh thần, cho bằng thứ thuốc rượu nầy. Hễ uống nó thường thì mặt mày hồng nhuận ; gái trai già trẻ, bốn mùa đều dùng được, thật nó là bá bổ Thánh-dược ; công hiệu như thần.

Nếu uống thuốc rượu nầy thường thì đặng tiêu trừ bá bịnh tinh-thần khương kiện, định dương toàn thân ; khai tỉ kiến-vị, máu mo đều-đặng, nước da mịn-màng ; những người mà tiên-thiên bất tức, hậu-thiên bất điều, thì nên uống nó cho thường mà bổ dưỡng. ●

Đờn bà mà vàng ủa ốm gầy thì nên dùng nó, hoặc muốn an thai bảo-sáng, thì uống thứ thuốc rượu nầy khỏi lo hậu hoạn.

Ấy là một thứ thuốc Vệ-Sanh rất nên bổ dưỡng.

SÂM NHUNG BỔI NGUƠN VỆ SANH HƯỜN
THUỐC BỔ NGUƠN DƯỠNG GIA SÂM NHUNG

Thuốc hườn nầy là một phương thuốc của Tiên-Thánh để lại quân thần tá sứ chế luyện phải phép, lại dùng vị Bắc-Lộc-Nhung và nhơn sâm, thiệt là đại bổ nguơn thần. Bất cầu là đờn ông đờn bà mà uống được thì khí huyết vận hành, tay chơn mạnh mẽ ; thiệt là một phương tư bổ rất hay đó. Bổn Đường mà tiếm được phương thuốc rất hay nầy thiệt là mười vạt báu, rồi lại chọn lựa các thứ dược liệu hạng nhứt, tuân theo phép một nửa thì luyện ra cho thành cao, còn một nửa thì nghiền tán ra cho thiệt nhỏ hòa với sâm nhung và mật ong làm ra hườn.

Xin chư tôn hãy mua mà dùng thử, thì mới biết rằng bổn Đường khéo chọn Sâm nhung và các thứ dược liệu hạng nhứt mà chế luyện rất tinh-hảo. Xin kể những chứng dùng được và cách dùng kể ra sau nầy : Đờn ông mà tiên-thiên hậu-thiên chẳng đủ, tinh thần hao kém, hoặc lo lắng nhiều việc mà tỳ vị hư yếu hoặc thần chí bất định, hoặc bị trường phong hạ huyết thì phải nấu trái táo đen lấy nước mà uống với thuốc.

Phàm kẻ học trò siêng năng học tập tư lao quá độ, tinh-thần hao kém, tư chí mỏi mệt, cứ mỗi buổi sớm mai uống 1 hườn, chiều uống 1 hườn, hễ uống lâu chừng nào thì tinh thần mạnh mẽ, học thức ắt thông minh ; còn những người buôn bán lo lắng đêm ngày, hễ uống 1 hườn thì tinh thần tráng kiện, uống được nhiều rồi, dầu thức cả đêm cũng không biết mỏi. — Những người hút quá độ, thận hư khí suy, đàm ngăn bất khô-khô, thì phải dùng nước trà nóng mà uống thuốc.

Bất luận nam phụ lão ấu, khí huyết đều hư, hoặc già rồi mà thận suy khí yếu, gân cốt bải hoải, ăn uống chẳng ngon ; hoặc bị hàng đàm ngăn chận hoặc trúng khí hư hàng mà phải sanh ho, thì phải dùng nước muối măng mà uống với thuốc. Đờn ông bị bạch trược, đờn bà bị bạch đái, hoặc đờn ông con trai nằm chiếm bao di-tình : phải dùng nước trà mà uống với hoàn thuốc, đờn ông thần-tinh đều lạnh, đờn bà mà tử-cung cũng lạnh thì rất khó mà kiếm con, mỗi buổi sớm mai và chiều đều phải uống một hườn, uống với nước trà.

Đờn bà mới đẻ phải uống một hườn cho bổ nguơn-khí.

Đờn bà mà bị tiểu sản (nằm bếp đổi) thì khí huyết rất suy, hoặc đờn-bà mới đẻ mà khí huyết kém hao, phải uống thuốc nầy với rượu, hoặc với nước gừng luôi.

Phàm uống thuốc nầy thì phải coi chứng bịnh chứng nặng nhẹ thế nào ; hễ nhẹ thì uống một hai hườn, còn nặng thì phải uống cho được lâu, thì tự nhiên âm dương điều hòa, tứ chi cường kiện, da thịt mịn màng, thân thể ắt trở nên mạnh mẽ.

Hễ uống thuốc hườn nầy thì phải cữ đồ chiên nướng cùng là đồ hàng lạnh sống sít đều chẳng nên ăn.

Chư-tôn huộ cố, xin hãy nhình cho thiệt chữ hiện NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG và ông PHẬT-MẬP, thì mới khỏi lầm.

Hộp kiến mười hộp 1 hoàn lớn giá là	1 $ 00
Hộp kiến hai hoàn nhỏ. . . .	1 00
Hộp kiến 4 hoàn nhỏ giá . .	1 20
Hộp cây mun 2 hoàn nhỏ. .	0 60
Hộp cây mun 4 hoàn nhỏ. .	1 20

PHỤ-KHOA KIM-PHỤNG-HƯỜN

Phàm đờn-bà khác hơn đờn-ông thì chỉ có 2 đều : 1° dưỡng kinh, 2° sanh-đẻ mà thôi. Nên hễ muốn sanh con thì trước hết phải lo cho dưỡng kinh đều đặng. Nếu dưỡng kinh chẳng đều thì khó mà có thai cho đặng, ấy là phần nhiều, gốc bởi ngoại-cảm, hoặc tại lo, rầu, buồn-bực, ưu-huất trong lòng, làm cho khí huyết hao mòn, sanh nhiều chứng bịnh, đều cũng do nơi dưỡng kinh không đều mà ra.

Tiệm tôi đây, từ ngày đặng phương thuốc mầu-nhiệm của ông Tổ truyền lại đến nay, hằng gìn lòng giúp cho đời, lựa những thuốc tốt, gia công chế ra mà làm hườn để trị cho các chứng bịnh đờn-bà đều dùng đặng hết.

Còn như bình thời mà thường uống thuốc nầy, thì khí huyết đầy đủ, chẳng hề sanh bịnh mà rồi sanh con đẻ cháu cũng nhiều, chí như đờn-bà có thai mà uống thuốc nầy thì lại đặng an thai bảo sản, chứng sanh con ra lại đặng mạnh mẽ nữa, ấy là một phương thuốc rất hay, để trị các chứng bịnh đờn-bà hiệu nghiệm như thần đó.

Chủ trị các chứng kể ra sau nầy :

1° Đường-kinh hoặc trồi, hoặc sụt, hoặc ít, hoặc nhiều ;

2° Bạch-đái, Bạch-dâm, ra hoài không dứt ;

3° Đường-kinh hoặc vàng dợt, hoặc đen bầm ;

4° Khí huyết đều hư, đường-kinh không có ;

5° Hoặc đường-kinh ra nhiều quá như muốn làm băng ;

6° Đường-kinh đi nghịch, sanh ra thổ huyết, trong bụng thì đau ;

7° Thân thể chẳng yên, xây-xẩm mặt mày, ăn uống không tiêu ;

8° Đau lưng, mỏi cẳng, vàng mét, ốm gầy ;

9° Thai động chẳng yên, trong bụng đau hoài ;

10° Đẻ rồi ứ huyết mà đau, hoặc lá nhau không ra.

CÁCH DÙNG : Mỗi ngày phải uống 1 hườn, uống với nước trà. Còn đờn-bà đẻ thì phải dùng nước dái con nít mà uống với thuốc.

CỮ ĂN : Những đồ sống-sít, lạnh-lẻo, cùng là đồ rang nướng nóng-nảy độc-địa chẳng nên dùng.

Mỗi hộp 2 hườn giá là . . . 1 $ 00

BÁNH CAM TÍCH

Tại nhà thuốc NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, Ông lương-y VI-TÉ-SANH, chọn các thứ thượng hảo dược-liệu mà bào chế ra như bánh, mùi ngon ngọt, để cho con nít ăn trừ các chứng cam-tích, sát trùng hay lắm.

Thường con nít hay có sanh trùng lãi, nước da vàng, ốm yếu, bụng nổi gân xanh, đau bụng, làm biếng ăn, hoặc tiêu ra bọt ;

Các chứng nói trên đây đều là bởi mang chứng cam-tích mà ra.

Vậy nên làm thử bánh nầy để cho những con nít và người lớn ăn có tích lắm, có trùng lãi thì nó tiêu ra, như không có trùng lãi, mà thường ăn bánh nầy, mạnh tỳ-vị, da thịt càng tươi, nếu ăn đặng lâu chừng nào, thì càng ngày càng mập.

Chư-vị có mua thì hãy nhìn cho chắc cái nhãn Ông-phật hiệu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG, mới phải là thứ thiệt, kẻo lầm thứ giả ăn vào thêm bịnh.

GIÁ LẺ :

Mỗi gói mười bánh. .	0 $ 10
Mỗi hộp 100 bánh. .	0 90

Thiệt-nghiệp-xưởng
F. NAM & L. LỤC FRÈRES
Đường Pellerin môn bài số 142-144
SAIGON

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ-sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bóng và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỆ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện đổi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tầm thường và đúng chỗ.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu đồ rào mả.

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ổng khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi,

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh.

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

FABRIQUE DE GASQUES
FANTAISIE
Vente en gros et détail
GRAVURE
sur
MÉTAUX
et
MARBRE

TRẦN-DUY-BÌNH
80, Boulevard Bonnard, 80
SAIGON

TIỆM
LÀM NÓN
ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ
và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bản đồng và bản đá cẩm-thạch

Maison TAC-LY
TRẦN-THOẠI, Propriétaire
97, 99 Boulevard-Charner 97, 99
SAIGON

Horlogerie — Quincaillerie
Fourniture de toutes les matières grasses
Lampisterie à pétrole, essence, à acétylène et à électricité
Disques et Machines Phonographes

COMMISSION, IMPORTATION ET EXPORTATION

NGUYỄN-VĂN-BẢU
BPICERIE
129, Rue d'Espagne, 129
SAIGON

BÁN SỈ VÀ BÁN LẺ
Giá rất rẻ hơn các nơi

Tiệm tôi khai trương đã hơn mười năm, buôn bán chắc chắn và chiêu hiền đãi sĩ rất ở tế, giá bán cũng nới hơn các nơi.

Tại tiệm tôi có bán đủ đồ gia vị, nào bánh hộp, bánh sữa, Sô-cô-la, Sữa đặc, Bơ, Đậu theo mùi, đồ hộp trái cây, Cà-phê, Đường cát trắng, Cà-môi, Savon thơm, Savon Cadum, Savon Marseille, Savon Đầu-Con-Ngựa, dầu Essence de Menthe thứ tốt, Giấy Cao-su, Nón Casque trắng, giấy, viết, mực, đồ học trò dùng, Rượu chát đỏ, Rượu chát trắng, Rượu Cô-Nhắc (Cognac) Rượu Champagne, Rượu rum (Rhum) Rượu ngọt, Rượu khai vị, nước suối đủ đồ dùng trong đám tiệc và nhiều thứ nữa không thể nào kể cho hết?

Tiệm tôi có làm Đại-Lý cho máy hãng lớn tại Saigon, như Rượu Champagne *Moët et Chandon* nhãn xanh thứ thiệt, Rượu Cognac, *Fédeau et Cie* (*Rượu nầy ngon hơn các thứ hiệu khác mà giá rất rẻ*), Rượu CHÁC ĐỎ «*Bleu selles*» và Rượu CHÁC TRẮNG «*Courtelet*» nhãn hiệu «*Con Beo*» là một thứ Rượu Chác hạng nhứt thiệt tốt và rất ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác, có danh tiếng bán xứ Bordeaux đã lâu đời.

Đến mua cũng phải tìm tiệm Đồng-hang, giúp lẫn, lợi quyền còn đây.

Kính cáo

Huê phương lầu
PHOTOGRAPHIE ETAGRANDISSEMENT
244 Rue des Marins Cholon

Tiệm chụp hình Huê-Phương-Lầu nầy mở ra đã đặng ngoài 1 năm nay, chư quí vị đến chụp hình đã nhiều, thấy đều biết tiếng, chẳng có tiệm nào bì kịp.

Vì chư vị chiếu cố ngày một thêm đông, cho nên tiệm chẳng nệ tốn của hao công mới sắm thêm các thứ y phục Hát Bội rất nhiều thứ, lại có quần áo tây, tàu, đủ kiểu, đồ nữ trang rất nhiều, và mới có nhiều bức tranh cảnh như cảnh vườn hoa, cảnh rừng núi, cảnh phòng khách, cảnh cầu, máy bay, tại bản đại pháp mới gởi lại coi rất tinh thần như thiệt, vậy quí ông muốn chụp kiểu nào cảnh nào thấy đều như ý. Tiệm tôi có mướn thợ làm hình rất tinh nghệ chụp trong 2, 3 ngày là được hình, thiệt muốn sao được vậy, xin quí vị hãy đến chụp thử ắt đặng vừa lòng chẳng sai.

Mới mở thêm phòng chụp hình ban đêm, chụp cũng như ban ngày vậy.

Tiệm tôi có bán đủ thứ đồ làm hình tại bên tây gởi lại, và có khuôn hình nhiều kiểu rất xinh đẹp.

GIÀY DÉP BẮC-KỲ
Có tiệm đóng tại Hànội
kiểu khéo, chắc mà tính giá nhẹ

Bán sỉ và lẻ tại tiệm : TRẦN-QUANG-XUÂN (đầu chợ mới), 158 đường d'Espagne Saigon.

Có bán : Mền nỉ, mền bông, khăm, xe máy, đồng hồ, đồ Aluminium, ghế Thonet thiệt, giấy nến và các đồ tạp hóa vân vân, mua thẳng các lò bên Pháp-quốc, giá nhẹ.

TIỆM BÁN HÀNG BẮC
Đường Paul Blanchy số 11 và 13, gần nhà máy nước lạnh. — SAIGON

Kính trình quí ông, quí bà đặng rõ bổn tiệm mới nhận được nhiều món hàng ngoài Bắc gởi vô như sau nầy :

Đồ đồng : Các kiểu lư chơn, lư mắc tre, chân đèn, lục bình cẩm bông và chậu trồng kiểu vân vân...

Đồ cẩn và đồ chạm làm bằng cây gỗ và trắc : Sập cẩn và chạm, tủ thờ và tủ đồ salon, các thứ liễn cẩn giải và vẫn, bình phuông, thọ bình, hoành, và khay, cùng các thứ ghế Salon ngồi chơi trọn bộ (1 bàn, 2 tràng kỷ và 4 ghế, và thứ ghế salon thường (1 bàn và ghế).

Đồ làm theo kiểu kim thời và thanh nhã.

Đồ thêu : Giải giường, nắp bàn, tranh, áo gối và các thứ đồ chưng trong nhà làm rất tinh sảo và bán giá hạ hơn các tiệm khác.

Như quí ông, quí bà ở Lục-Châu có vô chơi Saigon xin mời các ngày quá bộ lại coi, như muốn mua hoặc đặt bổn tiệm, đã sẵn có đủ kiểu, và xin hết lòng tiếp rước.

Chủ nhân kính cáo.
PHÙNG-VĂN-XUÂN.

hầu. Chẳng ngờ ngày ấy Hương-quản làng Cù-hòa cùng giải Sữ-Thạnh tới nữa. Đúng giờ Hương-quản đem tờ phúc bẩm của làng với tờ khai của Sữ-Thạnh trình cho quan Phó Tham-biện coi. Ngài coi và thấy thông cảt nghĩa cho Ngài nghe rồi Ngài lấy làm lạ, chứng hỏi lại Sữ-Thạnh thì chàng cũng khai y như vậy. Ngài chưa kịp phân đoán kẻ Sữ-phu-nhơn và Thị-Lương bước vô đưng tờ bải-nại cho Ngài xem cùng hỏi hết đầu đuôi các việc. Ngài xem hết tờ giấy nội vụ rồi bèn dạy Sữ-Thạnh đưa tài vật đã lấy ngày trước cho Thị-Lương nhìn, Thị-Lương nhìn phải thét. Quan Phó Tham-biện bèn cho lãnh đem về.

Lãnh rồi quan Phó dạy : Thị-Lương và Sữ-phu-nhơn về, Ngài hứa sẽ lập tức cho lính giải Sữ Thạnh đến Saigon và gởi giấy tờ theo một lượt. Hai người vâng lịnh lui ra.

Đến trưa tàu Bengali lại, lính công Sữ-Thạnh dẫn xuống đặng giải đi. Khi lên tới Saigon Án-quan xem xét giấy tờ nội vụ cùng tra sơ Sữ-Thạnh thì chàng cũng dĩ thiệt cáo chi, lịnh truyền giam chàng tại Khám-lớn đặng chờ ngày phân xử. Đúng kỳ sáu tháng, Tòa Đại-hình làm án Sữ-Thạnh mười năm khổ sai thật đáng-kiếp, ấy là việc sau, và dạy tức tốc tha Chánh-Tâm ra. Chánh-Tâm mừng lòng khấp khởi, dường như nhập đặng cảnh tiên. Thiệt là Chim sổ lồng cá thoát lưới, mặc sức lộng khơi, ước chi có cánh như Đại-bằn-điểu bay vỗ Rạchgia trong giây-phút thăm mẹ, em và... Thổ-Vân ngõ thỏa lòng hoài vọng. Nội ngày đó quan phát giấy tàu cho chàng phận hồi quê cũ.

XXXI

Cuộc đi đường bình yên, đúng ba ngày tàu tới Rạchgia cập bến, chàng tuốc về nhà ôm mẹ và em mà khóc ròng, mừng, mừng, tủi, tủi, không thốt đặng lời chi cả. Phu-nhơn với Sữ-Đồng cũng động lòng khóc theo. Giây lâu phu-nhơn mới thuật thứ công-việc cho chàng nghe và hỏi chàng lúc còn ở khám đường Saigon bề ăn ở thế nào? Chàng quì xuống thưa hết cho mẹ nghe, đoạn bước lại bàn thờ Sữ-ông thắp nhan vái lạy. Cơm nước xong rồi, phu-nhơn bảo chàng qua thăm Thị-Lương cùng Thổ-Vân ; Chánh-Tâm vâng lịnh thay quần đổi áo ra đi.

Đến nơi vào ra mắt nhạc-mẫu. Thị-Lương hớn hở vui mừng cầm tay chàng hỏi lăng xăng lại kêu Thổ-Vân ra, nàng ra thấy Sữ-công-tử thì tất dạ hân hoan, cầm bằng ai cho ngăn vàng, hai đàng nhìn nhau rưng rưng giọt lụy cả giờ mà chẳng phân đặng tiếng chi. Ấy là tại ân tình dồn dập lâu ngày mới vậy. Nếu không có Thị-Lương tại đó thì có lẽ hai đàng sẽ ôm nhau hôn một hồi cho thỏa tình hoài vọng.

Khi ấy Trần-Thị mới nói với Công-tử rằng : Ngài tổ ôi! cũng vì ông ở nhà độ lượng hẹp hòi, trọng phú, khinh bần, khiến cho đôi trẻ mấy thu dư hoài công chờ đợi, sau lại đem lòng nghi quấy làm hại ngài-tế vô tội mà phải bị khổ hình. Lúc ông còn sanh tiếng, mẹ con nhọc dụng nhiều lời hay khuyên giải, song ông lúc ấy còn đương mê mụi, cho nên dầu lời nói phải ông cũng bắt đếm. Đến khi lâm trọng bịnh mới biết ăn năn mà thương con, nên trong cơn hấp hối, trối dặn mẹ làm tờ bải nại vô quan xin tội cho con mau đặng tha về toan bề sum hiệp. Nhạc-gia con lại dạy mẹ phải chia hai gia tài cho đôi trẻ trong lúc thành hôn rồi. Nay mẹ y theo lời trối ấy sớm cho đôi trẻ sắc cầm hòa hiệp, loan phụng sánh duyên. Thế thì việc trước ngài-tế cũng nên phui pha đừng có chấp nữa. Vậy ngài-tế hay lấy số bạc nầy đem về trình cho phu-nhơn hay, dọn dẹp nhà cửa đúng bà ngày mẹ cho nạp sinh lễ và cưới luôn. Trần-Thị nói rồi day lại bảo Thổ-Vân lấy năm chục đồng bạc trắng đem ra đưa cho Chánh-Tâm, chàng đưa tay thọ lãnh rồi vội vàng cúi đầu làm lễ tạ ơn Trần-Thị và thưa rằng : Nhạc-mẫu ôi! ơn nhạc-mẫu sánh tày non biển, ngàn năm con nguyền khắc cốt minh tâm, quyết lo toan bồi đáp, nói rồi quì xuống mà lạy. Thị-Lương cúi xuống dở chàng dậy mà nói rằng : Lạy lục mà làm chi ; khi xưa khác, nay khác ; ngài-tế như con trong nhà nào phải người dưng kẻ lạ chi mà phòng tỏ sự ơn nghĩa, con đừng làm vậy mẹ buồn lắm đa! Thôi con hãy vô cho phu-nhơn hay và sắp đặt việc nhà vì con lại nầy giờ cũng đã lâu rồi chắc phu-nhơn ở nhà trông dữ lắm.

Sữ-công-tử vâng lịnh bái tạ ra về, tiện đường ghé thăm luôn vợ chồng Đoàn-bá-Hộ. Bỗ ngoài gọi đi thăm vợ chồng Đoàn-bá-Hộ, chớ kỳ trung thiệt đi thăm Như-Sương. Ấy là : Giả đò mua gấm bán nem, giả đi đòi nợ thăm em kẻo buồn. Vợ chồng Bá Hộ thấy chàng đến vống cũng tỏ dấu vui mừng lại hỏi thăm qua việc lứa đôi, chàng bèn cứ thật bày ngay và kính mời ông bà ngày đó xin đời gót ngọc qua dùng ly rượu lấy thảo. Ông bà tỏ ít lời cảm ơn rồi xin kiếu. hành-Tâm giả từ lui gót.

(Sau sẽ tiếp theo).

CHANG-VE-ON đã TRƯỜNG-LÂM
THỢ BÁN KIẾN CHUYÊN-MÔN
204, đường Marins. — CHOLON

Có sắm đủ đồ khí cụ theo kiểm thời. Có đủ thứ kiến thượng hảo và gọng thượng hảo.

CÓ CÁC PHẦN THƯỞNG

1° Giấy tốt đề ngày 23 août 1920 của quan đốc-tơ Dejean cựu Quản-lý Nhà-thương Đồng-đất Saigon cho.

2° Bằng cấp đề ngày 30 août 1921, của ông Quesnel cựu Thống-đốc Nam-kỳ ban cho.

3° Bằng cấp đề ngày 20 octobre 1921, của ông Bergier Maurice, cựu Đồng-lý Phòng-thương-mãi Saigon.

4° Giấy tốt đề ngày 13 Février 1922 của quan Đốc-tơ Cazaux, Quản-lý trường Y-viện Hanoi.

5° Mề-đai vàng và bằng-cấp mề-đai, Cao-mên Long-hội-tinh đề ngày 15 Avril 1923, của Đức vua Cao-mên ban cho.

Imp. du Đông-Pháp Thời-Báo 71, rue Mac-Mahon. Tirage 3 000 ex. Le Gérant : NGUYỄN-KHẮC-ĐÍNH.